

౩౦౯౯౭౦

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

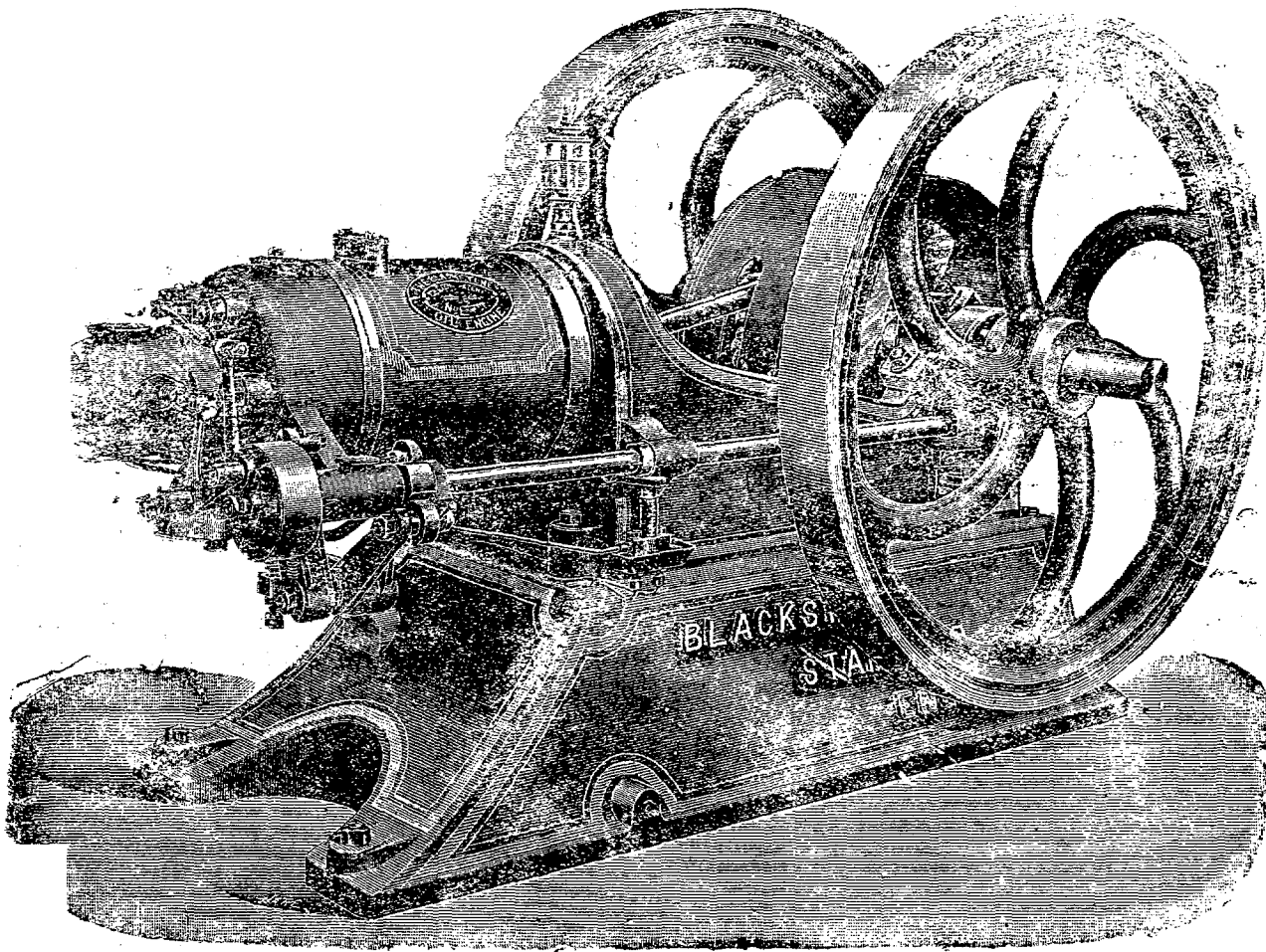
Vol. 7.

సంపుటము. ౭

{ చెన్నపట్టణము 1920 వ సం॥రం ఆక్టోబరు నెల 25 తేది సోమవారము }
{ కాదివాసుల సంవత్సర ఆశ్వీన మాస శుద్ధ శ్రావణ ౧౩. }

No. 170

సంచిక ౧౭౦

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

విశేషముగా, గ్రూడు ఆయిల్ మున్నగు పదార్థములను తయారుచేయుటకు వీలగుచేయునట్లు కయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు వారికి క్లియరునవి. తూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

జోషి వజ్రంట్టా:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1806

ఇండియా

నం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

ఈ మృత్యులకు ప్రసిద్ధిపెట్టినది ఇతర వైద్యులైన మృత్యులకు కూడా అమృతాంజనమును వాడవలె చూడ్రమన యజమానుడు. మొదల నుండి ౦.10.౦ బాట.

మోహినితైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-8 0-8-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-8 0-2-0.

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - గుజరాత్.

టి. సి. యర్.

710

పరిమళానంద నస్యము.

నం 1 డబ్బీ 2-8 0-4-0 డి. సి. డబ్బీ 0-8-0
12 డబ్బీ 0-8 0-2-0 " " 0-8-0

మేలైన మద్రాసు సాదానస్యము.

నం 1 డబ్బీ (24 కు) 0-14-0, డి. సి. డబ్బీ 0-8-0
నం 1 డబ్బీ (120 కు) 8-8-0, డి. సి. డబ్బీ 1-0-0

టి. సి. వాగలింగళ్ళు అందు కంటెనర్,

4 కింగ్స్ డిపో, పొట్నూరు, పొట్నూరు, మద్రాసు.

మీ వైద్యునికి

తైలపు సోజను అను దివ్యోపధము

అతిమూలమునకు పేరుపోయినది తెలియదు. ఇది మిక్కిలి కాస్తాక్రమంగా రమ్యము చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగ్రుహిణికి మంచిగుణము నిచ్చును, మీ వైద్యుని ఫలహా అడుగుడు. అన్ని మందులమార్పులలో దొరకును.

మీ వైద్యునికి

హార్టోటోనును (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. తక్కువైనపుడు మలు, స్త్రీలు అవాగ్రతచే పోగొట్టుకొనిన జంతువును శీఘ్రముననే పొందవచ్చును. తక్కువ దీనిని వాడుడు.

దీని మందులమార్పులోను ఇది వెలకు దొరకును.

G. W. Carrick Co., NEWYORK.

అమృతాంజనం డిపోవారి కోషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, పండ్లపొడి, మొదలగు మంత్రోపధములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. వీరినివారు కేటలాగుకు తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వాసినచో తక్షణం పంపెదము.

ఇదివరకు బేయిటింగ్ జనాభా లెక్కల విషయమును మనచేతులలో ఉన్న ఉద్యోగస్థులున్ను, ఉద్యోగస్థులుకాని వారన్న చాలా సహాయము చేసినందుకు మన సర్కారువారు చాలా మెచ్చుకొనియున్నారు. 1901 సంవత్సరములోను 1911 సంవత్సరములోను మన ప్రజలందఱను సహాయము చేసినందున ప్రే, 1921 సంవత్సరములో బేయిటింగ్ జనాభా లెక్క విషయములకుదా వారు సహాయముచేసి అది, చక్కగా జరిగేలాగున చేసారని మన సర్కారువారు నమ్ముచున్నారు.

No. 22, Amartalla Street, Calcutta.

ఇట్లుచే మనచేత కర్మకామికి స్థితిని బట్టి విశేషము బహిష్కారవద్దతి అంతగా నాధ్యక్షమునని నాకు నమ్మకములేదు. ఇక్కడి జనబాహుళ్యము కోటుల మీద నాడుచున్నది. తగుముత్యపు తోకేముల వైసను ప్రారంభించి ప్రజలను యాభ్యాసనము లగుచున్నది. తీర్పు మన్నన యాలివన్న అంతకాలము లేవు. చేతిపనులను వృద్ధిచేయుకార్యాలయములైనను మిక్కిలి తక్కువగానే యున్నది. ఉన్నవానినుండైనను విశేషము నమోదు సంప్రదించి తప్పనిచరిగా నవసరములను చున్నది. కనుక ప్రతిసంవత్సరము కొట్టుకు విలువగు నెగుమతిదిగు మరుగుతో విశేషవాణిజ్యము జరుగకతిరుదు. మనకుమనచేతము నందు లభ్యమగు కొరతనకు విశేషముగానే యున్నది కాని యాకొరతనకు పని తువము క్తమగు స్థితిలోనికి మార్చి దానిచే ననేకములగు ప్రజోపయోగకరము లగు కర్మాచరములు చేయుటకు మనపారికింకను అవకాశము లిక్కరున్నది. ఆధారములు చాలకున్నది. అందుచే నది యిప్పుడసాధ్యమికికన్నయే ముగును. శత్రువులలో కొంతయు వైముళమును న్యుజ్యోద్యమ మనుకొని ప్రయత్నించుదురు గాక. అదివేలు, దానియాదర్శము వేలు. అట్టి న్యుజ్యోద్యమాభివృద్ధి కభిప్రాయ భేద మెంతమాత్ర ముండనేరదు. ఇట్టి న్యుజ్యోద్యమాదర్శనమును మనము తొలగివెట్టుకొని మనచేతపు తోకేముల నభివృద్ధి చేయుటకై మన యావచ్చు క్తి సుతయొగించి యుచు గాంచిన మనక విశేషమును బహిష్కారమును గూర్చి ప్రశంసించుటకు మన కధికారము కలుగును. అంతవర్యంతము నది కేరవిమోక్షత్రోనాని మనమిదే నాకునిపూర్వవిశ్వాసము. తోకాభిరామముగా నెట్లొకాలము నెట్లుచుట్టుకు చేయుప్రసంగములకు కార్యములకును జాలమారము. క్రమమైనట్టియు సుత్యకస్థితములైనట్టియు సాత్వికవిధానములను బ్రయోగించి వాని సమోయనంత్రితలభింబు న్యురాజ్యమునకై శర్యదా శర్యకాలనర్వాసంధ్యలయందును క్తిసంవనతకే తనిచేసి తోమారములనును దీర్చుకొనుట ప్రతిభారతీయునకును న్యుకర్మమే యున్నదనుట నిర్వి

National Education.

Muslim University Proposed.

Mahomedan Leaders' Visit to Aligarh.

(ASSOCIATED PRESS.)

ALIGARH, October 23.

Dr. Ansari, Hakim Ajmal Khan, Mahomed Ali, Moulana Abdul Kalam Azad and Abdul Gaffar came here from Delhi this noon. They were enthusiastically welcomed by the students. They discussed matters with the members of the College Education Committee and declared their scheme of national educational institution was ready. Mr. Mahomed Ali would be its Principal and Abdul Kalam Azad the head of religious instruction. They announced that they had competent staff of educationists to run the college. A Muslim National University will be established on the 29th October and teaching begun immediately after. Both collegiate and High School instruction will be imparted, importance being attached to oriental studies. Dr. Kitchlew of Amritsar and Dr. Jabal of Lahore promised every help to the students of Aligarh in this matter. Appeals were made to join the new institution.

Arrangements Ready.

ALIGARH, October 24.

The Principal of the Aligarh College wires:—Mr. Mohammed Ali, Hakim Ajmal Khan, Dr. Ansari, Abdulkalam Azad and Moulvi Abdul Majid of Meerut arrived in Aligarh on the 23rd and delivered lectures in the college mosque. They said that national organisation will be announced on 29th October after Juma prayers. Mr. Mohammad Ali himself will be the first principal for a short period. The professors are all ready, but nearly all of them are Hindus. They will take possession of the college buildings. They advised the students not to leave the college till carried away on shoulders. Mr. Abdulkalam Azad gave one night to students to find one person whom they should follow. The 29th October is fixed for the college trustees to renounce their trust.

Situation Serious.

The college situation is growing more serious. Mr. Mohammad Ali, Abdul Kalam Azad, Dr. Ansari, Hakim Ajmal Khan and Abdul Majid of Badaun delivered speeches in the Mosque and promised to unfold on the 29th October the scheme for their national institution in the present college buildings. Mr. Mohammed Ali announced the names of some members of the staff of these institutions. They addressed the students again this morning and passed three resolutions congratulating the students of the Islamia College, Lahore, inviting all nationalist leaders to come on 29th and confirming previous resolutions. About 50 more letters and telegrams were received this morning from parents condemning the propaganda and advising their sons not to take part in it. The total of such letters up to date is about 310. On account of serious situation in the college the Honorary Secretary and Principal strongly urge parents to take immediate charge of their sons.

No Change.

The College situation is unchanged. Over 260 parents have already communicated their disapproval of the action of the students and of Messrs Gandhi and Ali Brothers. Most of the parents have asked that their boys should be sent home. About half the students have expressed in writing their intention of studying in this college and appearing in Allahabad University examinations. Parents are coming every day and taking their boys with them. The rumour that the sons of the Honorary Secretary have renounced Government scholarship is also incorrect. The lady Superintendent of the English house has taken leave for private reasons. Mr. Mohammad Ali, Dr. Ansari, Hakim Ajmal Khan and Moulvi, Abdulkalam Azad arrived to-day.

Support to Principal's Policy.

ALIGARH, October 23.

Old boys and interested Mahomedans of Barabanki assembled on Friday evening and disapproved, by a large majority of the present attitude of the Aligarh College students. They supported the Principal's policy and requested the trustees to save the college from the present crisis.

Islamia College.

Statement is Correct.

LAHORE, October 23.

The statement about Anjuman-i-Humayat Islam and Sir Zulfiqar Ali is quite correct. To-day C. and M. Gazette says:—The Local Members of Anjuman which is responsible for the Islamia College have weakly consented to surrender that institution for Mr. Gandhi and his emissaries to wreck their will upon. Further it is stated that the Islamia College students have given notice to the authorities to cut off connection with the Government by the 25th instant and the Muslim High School students are on strike since Wednesday and have given similar notice. The Khalsa College students are expected to follow suit as the Sikh League has passed the non-co-operation resolution. The exact situation will be made clear when the college open on Monday after Dussehra.

Punjab Muslim League.

LAHORE, October 23.

The Council of the Punjab Provincial Muslim League adopts by majority of votes the programme of non-co-operation except disaffiliation of colleges and schools and renunciation. Majority of votes in regard to disaffiliation hold that real rests off the country demand these institutions be not interfere with or sacrificed in the struggle. The Hon'ble Sir Zulfiqar Ali Khan, President, the General Secretary and Choudhuri Shababuddin, Wakil, were entirely against the policy of non-co-operation and expressed their intentions of resigning their offices of Muslim League immediately.

Particulars about Lady Superintendent

ALLAHABAD, October 24.

The Pioneer is informed that the European Lady superintendent of the English Boarding House of the Collegiate School at Aligarh who was reported to have suddenly disappeared reached Dehra Dun some days ago.

Hon'ble Mr. Sarma.

HARDWAR, October 23.

The Hon'ble Mr. Sarma arrived at Hardwar this morning and was met at the station by the Superintending Engineer and the Executive Engineer. He inspected the Ganges canal headworks and power station and left the same night for Pusa.

Government Engineering School.

Viceroy's Opening Speech.

Government Policy Announced.

(ASSOCIATED PRESS.)

NAGPUR, October 23.

The following is the speech delivered by H. E. the Viceroy in opening the Government Engineering School, Nagpur:—Gentlemen, It is a great pleasure to me that my visit to Nagpur should give me opportunity of opening the new building for your Engineering School and I cordially congratulate you on the progress which the school has already made. I note with satisfaction from the Principal's address that every student who has successfully passed out of the school has obtained suitable employment and this fact indicates that the education and training imparted are appreciated by the employers and that the utility of the school is fully established. When the model scheme originally planned for Engineering School was under consideration, the Chief Commissioner had in view probably that it would become an important factor in the general industrial development of the province and to ensure that from the start its successful students were able to obtain suitable employment. The school was designed in the first instance to train pupils for what at the time were most obvious requirements and of there the Public Works Department was the chief. Although the requirements of the Public Works Department have grown since then especially with the extension of irrigation works direct requirements of the Public Service do not offer only or most important openings for young Engineers.

Industrial Development.

Textile industries are extending successfully here at Nagpur; mining of manganese ore and coal are developing steadily; cement manufacture has proved to be profitable and serious attention is now being given to developments of hydro electric power. For these as for oil, milling, tanning and leather working technical experts are in growing need and especially those trained in various branches of practical engineering. There are many parents here who foresee healthy growth of technical industries in the Central Provinces and Berar and who wisely realise that opportunities for private enterprise are now as attractive for their sons as Government service. The constitution of your governing body and policy which I know actuates the administration of the Central Provinces are guarantees that that demand for employment in private industrial concerns is being closely followed and the curriculum of the school is already adopted to meet it. Creating of educational institutions by Government merely to meet its own demand for employment savours to my mind of the economic constitution facetiously alleged to exist in the Sicily Islands where the inhabitants are falsely said to live by taking in one another washing. I am glad to note the practical interest already taken in the school by your leading industrialists and markedly successful results which it has already shown should stimulate and widen that interest. I am glad to hear that you are already contemplating the creation of connection between the engineering school and the suggested provincial University and I welcome the statement that you are thus keeping before you the idea of ultimately raising the school to collegiate status.

Government Policy.

I should like however, to take this opportunity of saying a few words regarding the policy of the Government of India in respect of institutions for training and research in industrial and engineering subjects. We realise that it is impossible at present for most provinces to maintain really first class institutions for specialised technical subjects. The Government of India therefore are framing schemes for the foundation of supplementary All-India institutions to provide facilities for teaching and research in mining and geology, in Engineering, in Tanning, and Leather working and other subjects. These institutions will be in the first instance founded where industrial atmosphere most facilitates their healthy growth and their adaptation to the practical needs for immediate future. They will be the only practicable means in India for providing training of specialised type that is now necessary in all forms of advanced technology, but as time goes on, the financial resources of provinces will increase and the general level of technical knowledge will rise so that it should be possible, perhaps, sooner than we can at present anticipate for high grade technological colleges to be established in each of the principal provinces. When that time arrives the so-called central institutions may either be handed over to appropriate provincial administrations or they may be retained as research and post graduate colleges. Their establishment will thus in no way clash with your ideal but these institutions will be rather the forerunners preparing the way for each province to be self contained in matters of technical training. As your school grows and you approach the borderland of collegiate status you will be faced with apparently conflicting claims of the class room and workshop. The Industrial Commission discussed the results of experience on this difficult question and I agree with their conclusions that whatever institution be devoted to elementary technical training on to more specialised forms of technology it will not attain its full value either as educational medium or as aid to industrial development unless its theoretical and laboratory works be supplemented by actual workshop practice under commercial condition and so far as is possible measured quantity of such practical experience might be recognised. Part of the curriculum laid down for the final diploma of proficiency progresses and formulae can be learnt in technical schools, but it is only in commercial workshops that money value of time is thrust on young apprentice. It is there that he is forced to distinguish between essential and subsidiary work, it is there that he receives special forms of mental discipline which results in efficiency in action. In school students no longer discover that the time lost during session can often be made up by little extra pressure before the final examination, but in the commercial workshop the time lost can never be recovered. Mill cannot grind with water that is past. The presence of experienced practical men on your governing body ensures for this school full recognition of the value of actual training in works and through their influence students will get facilities for obtaining practical experience

Indian National Congress.

Draft Constitution Report.

Change of Congress Creed.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, October 23.

The report of the sub-committee consisting of Mr. Gandhi, Mr. V. J. Patel, Mr. N. C. Kelkar and Mr. A. Rangaswamy Iyengar on the draft constitution for the Congress is published for public information and criticism. The first noteworthy change proposed by the sub-committee is in reference to the Congress creed. The words in the existing Article 1 of the congress constitution "steady reforms in the existing system of administration" have been removed. Reference to British connection is omitted and instead constitutional methods legitimate and peaceful methods are to be adopted. The proposed Congress creed runs:—Article 1. "The object of the Indian National Congress is attainment of Swarajya by the people of India by all legitimate and peaceful means. In order to give congress more representative character and to make it really a deliberative body the subcommittee propose that a district should be the unit for the purpose of returning delegates and that each district congress committee should elect delegates in proportion to the number of inhabitants in the district at the rate of one delegate for one lakh of population. The existing article which permits election of delegates by affiliated bodies and under certain circumstances by public meetings has been abrogated. Under the proposed arrangement there will not be more than 3,000 delegates at the Congress and no provinces will in future be entitled to return more delegates than its population will justify. Cities not included in districts will be treated as district unit and provincial congress committees can elect as many delegates to the congress as the number of All-India-Congress Committee members allotted to it. Delegation fee is raised from Rs. 10 to Rs. 20. Congress provinces have been rearranged on linguistic basis including Native States, and the congress is given power to assign particular Native States to particular provinces. Under the proposed constitution there will be 15 congress provinces, the new creation being that of Karnatak province with headquarters at Belgaum or Dharwar together with bifurcation of Bombay into Maharashtra and Gujarat, the former with headquarters at Bombay or Poona, and the latter with headquarters at Bombay or Ahmedabad; the Central Provinces into Hindustani, with headquarters at Nagpur; or Jubbulpore and C. P. Marathi with headquarters at Amraoti or Nagpur; Behar and Orissa are made into two different provinces, the former with headquarters at Patna and the latter including all Ooriya speaking parts of Bengal Andhra and C. P. with headquarters at Cuttack.

The sub-committee propose the abolition of the subjects committee and reduce the strength of members of the All-India Congress Committee to 100 elected members besides ex officio members who shall be ex-president of the congress residing or present in India and the General Secretaries who shall be three. Electorates for this purpose will be hereafter not Provincial Congress Committee as at present but all delegates elected to the congress for the year, such election to take place under rules prescribed by each Provincial Congress Committee before the 15th December every year. The following is the allotment of the All-India Congress Committee members.—U. P. 15, Bengal 14, Punjab 10, Madras 10, Behar 3, Andhra 7, Maharashtra 6, Gujarat 6, Karantak 5, Sindh 4, Delhi 3, C. P. and Berar, 4, Orissa Burma (7).

Appointment of working committees consisting of president, general secretaries and seven members of All-India Congress Committee and convening of special meeting of All-India committee on requisition of 15 members. Members of All-India Congress Committee shall constitute Subjects Committee for the session to which they have been elected; delegates and the Subjects Committee shall meet at least two days before the meeting of the congress in open session. The president elect of the congress will preside over the Subjects Committee and the out-going secretaries will place before it draft programme of work for ensuing congress sessions recommended, including resolutions by different provincial congress committees for adoption. The Subjects Committee shall submit resolutions for adoption to the session of the Congress. The Subjects Committee will also meet during the pendency of the congress session as occasion may require. The sub-committee propose that the address of the chairman of the Reception Committee should not occupy more than 15 minutes, immediately after delivering which he shall invite the president-elect to take the chair and that the presidential address should not occupy more than 45 minutes, copies of both speeches being distributed beforehand to the delegates and visitors. There is no reference in the proposed constitution as to how voting shall be taken whenever poll is demanded in open Session by provinces or by majority of delegates voting. Provision is made for remittance of half the delegation fees to the British Congress Committee and in other respects there are no important changes. Emphasis is laid for congress proceedings in all stages being in Hindustani or local vernacular as need may be.

The public are invited to send criticisms to Mr. V. J. Patel General Secretary Congress, Bandon near Bandra now in Bombay, before the 21st November. There will be a meeting of the All-India Congress Committee before the end of November to consider the report which will be unanimously adopted on the Nagpur Congress for adoption.

Ceylon Products Restriction.

COLOMBO, October 22.

Information has been received that two Control Committees will shortly be formed to deal with tea and rubber restrictions respectively.

during their school course and suitable employment afterward. The marked success so far obtained by the methods of training hitherto adopted gives me confidence in predicting for the Nagpur Engineering School extension and continuance of its career of usefulness. I have detained you long enough, gentlemen. I have now much pleasure in declaring your new school building open and in wishing your institution success and prosperity.

Indian Labour Situation.

Bombay Strikes.

Tramway Company's Warning.

(ASSOCIATED PRESS)

BOMBAY, October 23.

The Tramway Company have notified the strikers that since they have not returned to work in spite of warning they will be treated as dismissed men and have given them time till 25th October to return the Company's property that may be with them and to receive their wages due for the number of days worked in October. The men have been warned that they will be criminally prosecuted if they should fail to return the Company's property. There is no change in the Post and Telegraph strike. The lockout at oil companies installations at Sewerree continues though the management of all oil companies jointly asked their employees to send a deputation to them to arrive at a settlement. The employees have not so far done so.

Stone Throwing.

But the tramway strikers are reported to have been throwing stones freely at cars along a few main routes resulting in damage to one car, injury to some passengers and cessation of service in these localities. About 8 conductors one driver and two Pathan watchmen were taken to hospital as a result of the strikers' rowdiness to-day and excepting one Pathan who was detained in the Hospital others were sent home.

Coal Workers Resume Work.

Four hundred coal workmen under private employment who went on strike the other day resumed work on promise of sympathetic consideration of their demands.

Sir Thomas Holland Speech.

SIMLA, October 23.

The following speech was delivered by the Hon'ble Sir Thomas Holland on Wednesday last at an informal meeting between the Railway Conference and the Board of Industries and Munitions:—I take it that this meeting includes the most important if not the largest group of employers of labour in India and as your President has referred in his opening address to the labour difficulties with which we are all faced it seems desirable to have an informal discussion on the question. The discussion is frankly non-committal and I shall speak freely in the hope that you will all be at liberty to do the same. The international labour conference which met at Washington last year formulated a convention and a recommendation concerning unemployment. It is because their decisions on this question are of no interest to India that we are now forced to face the labour situation without any regard to our new international obligations in India. The supply of labour has for some years been insufficient to meet the demand. Recently the scarcity has been more marked partly because of our rapidly expanding industrial prosperity and partly because the influx of country recruits has been checked through fear of influenza, the effects of which are naturally most obvious to the people in crowded towns. There is a danger under the present conditions of the labour market, that we may yield too rapidly to the unreasonable as well as the responsible demands of workers. It is therefore important that we should at any rate disarm unfair criticism by meeting in advance all probable reasonable demands. We should also familiarise ourselves sufficiently with the labour question as a whole, in order that we may be in a position readily to negotiate when disputes occur. Every business man knows that it is wiser to bargain than to adopt an attitude of merely yes or no for the chances are that we may be forced to say yes and thus to yield an unnecessarily large concession, which may become the basis for a still larger demand. India as a member of the League of Nations signed a covenant at Versailles which included the following principles described as of special and urgent importance. The League recognises that differences of climate, habits and customs of economic opportunity and industrial tradition make strict uniformity in the conditions of labour difficult of immediate attainment, but holding as they do that the labour should not be regarded merely as an article of commerce, they think that there are methods and principles for regulating labour conditions, which all industrial communities should endeavour to apply so far as their special circumstances will permit. Among these methods and principles the following seem to be high contracting parties to be of special and urgent importance:—(1) The guiding principles above enunciated that labour should not be regarded merely as a commodity or article of commerce; (2) The right of association for all lawful purposes by the employed as well as by the employers; (3) The payment to the employed of wage adequate to maintain a reasonable standard of life; (4) The adoption of an eight hours day or a forty-eight hours week as the standard to be aimed at, where it has not already been attained; (5) The adoption of a weekly rest of at least twenty-four hours which should include Sunday whenever practicable; (6) The abolition of child labour and the appointing of such limitations on the labour of young persons as shall permit the continuation of their education and assure their proper physical development. To reduce these principles to definite conventions an international conference was held at Washington last year and among the conventions then adopted the following are of direct interest to the railway authorities in India:—(a) A 60 hour maximum week. India railways will have no difficulty in carrying out their convention as they have far many years been far more liberal in this respect than the ordinary institutions defined in our act as a factory. Our enquiries made through Local Governments show that the 60 hour week is either adopted already or would be welcome to most factory owners. (b) Then the prohibition of nightwork for women of India accepted the spirit of the Berne convention of 1906 and embodied this in the Indian Factories Act of 1911. There appears to be therefore no difficulty in ratifying this convention. (c) The Washington Conference proposed a convention prohibiting the employment in Indian Factories of children under the age of 12. To what extent the adoption of this convention will effect the railways, I cannot say but the Local Governments have recently consulted various local bodies at our request and there appears to be a general willingness to accept a minimum of 11 years, but a tendency to resist the imposition of a minimum line at 12. Apart from any arrangements in force in your workshops this convention extends to young workers employed in the transport of passengers or goods or mails by rail or in the

handling of goods at the docks, quays and wharves, but excluding transport by hand. I don't know to what extent this will affect the railways but if it does it is well to get definite information on the subject before the convention is laid before the new legislative in February next preparatory to ratification. (d) The prohibition of night work for young persons. Under the Indian Factories Act night work is already prohibited in the case of all females and of boys under 14. This arrangement was approved by the conference at Washington but it will be affected to a certain extent. (e) A proposed change in the definition of a factory. At present a factory under the Act means an institution using power and employing at least 49 worker's local Government having the right to frame rules extending the provisions of the act to institutions employing more than 19 workers. In view of the fact that abuses more frequently occur in small than in well organised institutions, it is proposed to adopt 19 instead of 49 workers as our standard the definition giving Local Government power to extend the Act to the factories employing not less than 10 persons whether they use power or not. This change in the Act will not apparently affect railways. There is only one further point to be mentioned with regard to the Washington obligations and that is that our responsibility for accepting or rejecting the connection will rest with the new Indian Legislature in February next. If the conventions are accepted we must give effect to our ratification before the 1st of July 1921 as regards the limiting of hours of labour and before the 1st of July 1922 as regards the age of children admitted to the factories or employed in transport work. I have already drawn your attention to article 427 of the League of Nations' covenant according to which we have to admit the right of association for all lawful purposes by the employed as well as by the employers. This being admitted the only question for us to consider is whether these associations should consist entirely of persons of their own class or whether we should tolerate outsiders as leaders and officers of labour associations. As you know the so-called labour leaders are now largely, almost entirely, outsiders. Apart altogether from the attitude that we ought to adopt regarding these so-called leaders I am personally convinced that they do not efficiently represent the best interests of the workers. If the excuse offered by these with them I have discussed the matter is that the workers are uneducated and being unable to argue with their employers every one here will admit that when a worker represents the grievances of his class his obvious disabilities in speech merely tend to create for him a certain amount of sympathy whilst it is something said to pleasure to be able to defeat in argument the political lawyer, and being generally ignorant of the real conditions of work his defeat in argument is never difficult to bring about. Another objection and one which is far more important is the presumption on the part of workers that if they attempt to represent their grievances or to take a leading part in movements that may lead to a strike. They fear that they will be as individuals ultimately victimised. No matter how clearly we declare our recognition of the right of association among workers it will be a long time before they rid themselves of this suspicion. It seems to me desirable, however, that we should take every possible step to prove that the suspicion is without real foundation. Any effective steps that we can take to remove this suspicion on the part of workers should be for the benefit of the employers as well as the employed, as there is naturally a tendency for the outsider to justify his existence by searching for grievances which may not be real and by magnifying grievances sufficiently to lead unthinking crowd into indiscreet action. Every one must realise that with an uneducated body there is a natural tendency to assume that as a strike secured concession elsewhere a strike is the instrument to employ in India also, whether on railways that have a monopoly in Government works that ordinarily lose nothing by a strike or in privately owned factories where the owner of a factory will yield to a demand rather than face the loss of profits due to his factory lying idle. This question naturally leads me to consider the methods which have been suggested for the enlightenment of workers and among these the one that seems to offer most chances of success is the Works Committee suggested by the Whitley Commission at home. Works Committees composed of representatives of the supervising staff and representatives of the different classes of workers are intended to offer a means for the ventilation of grievances. They have the advantage of bringing the supervising officials into direct touch with the grievances of the workers and the workers can thus lodge their complaints without possible fear of being victimised. These committees will help to foster a judicial spirit among their working class members and through them will demonstrate to the workers what difficulties, financial and otherwise, have to be overcome before it is possible effectually to remove even a grievance that is fully recognised. Properly worked, these committees should be able to anticipate and prevent a certain number of strikes and in any case they ought to facilitate negotiations between the employers and the employed when a strike does occur. Another question which will shortly be forced on railway authorities and private employers will be the question of instituting a system of workmen's compensation for accidents. This question has been raised more than once recently and especially during the last North Eastern Railway strike. I am quite well aware of the fact that when the Workmen's Compensation Acts in England were liberalised accidents rapidly increased in number according to the statistical returns. A part of this was due to the extended returns required under the Act and part of it is due to the fact that workers for the sake of compensation took advantage of small accidents which were previously disregarded as unimportant. To introduce anything approaching a system of workmen's compensation in India is far more difficult than at home. Any provisions made will have to be carefully safeguarded and I have mentioned the question not because I am ready to offer a scheme for your consideration but because we shall all have to face it fairly definitely in the near future and we ought therefore to be prepared by consideration of the question to deal with a demand which will become insistent and may become also the origin of disastrous strikes. My remarks, as I said in the beginning, have this end in view, namely, that we do not expect this conference to make a definite pronouncement on any of the subjects raised, but the remarks made during our discussion will form food for thought and so enable railway authorities to formulate their ideas more definitely as they certainly will, in the near future. An interesting discourse followed.

He says:—There are rumours of fighting at Hirki on the outskirts of the Bokhara city.

Muharram Disturbances.

Official Account Published.

ALLAHABAD, October 23.

The official account of the recent Muharram disturbances at Pilibhat is published. It says that some Mahomedans suddenly got the idea into their heads, swang was being performed in the temple and the crowd rushed up the lane doing some damage to property enroute attacked the outer gate of the temple and forced it open. The armed police who had hurried to the spot fired a few rounds mostly in the air, but one Mahomedan was hit in the abdomen with a buckshot and died 24 hours later. The Collector and the Superintendent of Police rushed to the scene and the former harangued the mob for sometime and the crowd dispersed. The Commissioner arrived in Pilibhat the same morning. The Hindus in connection with the Gal Bihar procession due to take place that afternoon had gone to that same temple to get out their flags. This act appears to have been taken as a challenge by the Mahomedans who proceeded to assault the Hindus and riots broke out in various parts of the town, the Hindus from roofs throwing bricks on Mahomedans. The excited groups were trying to effect entry into houses. A certain number of Hindus were beaten and some Mahomedans were injured by bricks. The police were unable to cope with the scattered affrays and the situation became serious by 2 p.m. In response to a wire half a company of British troops arrived from Bareilly, by 8 p.m. the situation began to get quiet gradually and confidence was restored. Conferences of leading Hindus and Mahomedans were convened and a settlement arrived at when the British troops returned to Bareilly.

Sir Harcourt Butler will visit Allahabad from 29th October to 3rd November and again on the 21st November.

A Case of Suicide.

BOMBAY, October 23.

To-day the Coroner concluded enquiry on the death of Mr. L. S. Narkins, a European aged 38, a stockbroker at Mazagaon dockyard. The deceased went out to drive on the 20th morning and after aimless driving for a few hours asked the hackney gharriwalla to go to Lorry Veillard. He declined saying his horse was tired, on which the late Narkins pulled out a revolver. The Gharriwalla reported the matter to a police constable and the Police Inspector Mr. George Barnes later arrived on the scene and tried to induce the deceased to surrender the revolver. When arguing with Inspector Barnes, Mr. Narkins took out the revolver and aimed at his own head. The deceased died soon after being taken to the Hospital. The medical evidence showed that he was suffering from nervous disorders before. The jury returned finally a verdict of suicide.

Col. Wedgwood's Arrival.

Reception by Workmen.

BOMBAY, October 23.

Col. and Mrs. Wedgwood who arrived this morning by S.S. *Gablonz* had an excited time by the time they reached the Tajmahal hotel from the Alexandra Docks where they landed. The chief feature of the welcome accorded to the visitors was demonstrations organised by the Bombay Workmen, a large section of them being men on strike. The labourers had gathered long before the landing of Col. Wedgwood at the docks which was decorated with flags of their Unions and after Col. and Mrs. Wedgwood were garlanded the workmen formed into a procession and marched towards the maidan. When the procession reached near the Victoria Terminus station the Tramway strikers occupied the road and created disturbances by resorting to stone throwing. Drivers and passengers in the tramcars on seeing the men left the cars and some of them received slight injuries. The disturbances subsided quickly and Col. and Mrs. Wedgwood on arrival at the maidan were received with loud cheers. In the course of a short speech Col. Wedgwood said that he had come on behalf of the Labour Party who were sympathising with them. If they behaved orderly they would surely achieve their object. He was anxious to see them for a long time and had at last come before them.

Col. and Mrs. Wedgwood then motored to the Tajmahal Hotel without further incident.

Fatal Motor Accident.

A Mahomedan Killed.

CALCUTTA, October 25.

A sad accident took place on Sunday at about 10 P.M. at the Northeast corner of Dalhousie Square. A middle aged Mahomedan whose identity is yet unknown was knocked down and run over by a motor car driven by a European and killed. The Hare Street Police have the matter in hand.

Exchange Stability.

The Secretary, Calcutta Iron Merchants Association, has sent the following telegram to the Financial Secretary to the Government of India, Simla "This Association strongly requests the Government to stabilise exchange by arbitrarily fixing it at two shillings without resuming sale of reverse councils, which aggravates tightness of money market." Importers suffering ruinous loss. Immediate intervention urgently needed to avoid crisis.

Bolsheviks in Bokhara.

SIMLA, October 23.

Latest news from Bokhara states, that young Bokharans are garrisoning the City of Bokhara, which is in ruins, Bolshevik troops come and go, and on the 4th October, there were four hundred troops in the city. At the station a propaganda train was standing (probably Red East) adorned with pictures of the destruction caused in Bokhara by the Bolshevik guns, another with Russian troops and families, and a third containing young Bokharans who had six machine guns. The Governor of the city is Mr. Mirza Mohiuddin and the Amir's palace is occupied by the Bolshevik Envoy. A serious explosion, causing many casualties, occurred on the 29th September, when Bolsheviks were removing the Amir's ammunition. Fighting is rumoured to be in progress near Kerki. One report states that the Amir and the Governor of Gazar have fled, with five hundred men, to Afghanistan.

LATER.—It is reported that the Bolshevik Envoy at Bokhara is now in occupation of the Amir's palace.

Soviet Troops to Asia Minor.

Ultimatum to Armenia.

No Decision Yet.

(REUTER'S.)

LONDON, October 21.

It is officially reported that the Soviet Government has sent an ultimatum to Armenia demanding permission for immediate transport of Bolshevik troops through Armenia in order to join the Turkish nationalists in Asia Minor. It is thought likely that Armenia will refuse. The result would be serious fighting between the Armenians and Bolsheviks. Armenia has asked the Allies to help but up to the present no decision has been arrived at.

Greek King Very Serious.

LONDON, October 21.

H.M. the King Alexander's condition is very serious. Another special surgeon is being hurried from Paris.

Suspicious Case of Illness.

A wireless message received in Perth, West Australia from the Osterled on October 20th announced that a suspicious case of illness had occurred on board at Colombo and question of quarantine was under consideration.

Railwaymen 'Decide' to Strike.

LONDON, October 21.

Mr Thomas stated that the railwaymen had decided to strike at midnight on Sunday unless negotiations between the Government and Miners opened before October 23rd.

Military Operations Ceased.

LONDON, October 21.

WARSAW.—Military operations have ceased on the entire front in accordance with the armistice terms.

Death of a Novelist.

LONDON, October 21.

The death is announced of the novelist Mrs. B.M. Croker.

Willful Murder.

LONDON, October 22.

The Military Court that inquired into Ambush of Police at Mill Town Malbay on October 9th when two constables were killed, has found that the men were willfully murdered by fifty unknown men, that expanding budgets were used on that deceased were robbed after death.

A Sensational Statement.

ROME.—The Messagero is responsible for a sensational statement alleged to have been made by Professor Vidal who has been attending the King of Greece. Professor Vidal is said to have declared that the monkey which bit the King was suffering from rabies with which it has been artificially inoculated. Hence an attempt on King's life had been made.

Sale of Liquor.

VANCOUVER.—British Columbia has voted overwhelmingly in favour of Government control of sale of liquor at special election. The defeat of the present Dry Act was conclusive the majority against, being fifteen thousand votes.

Cotton Mills Closed.

Large Cotton Mills at Wigan have closed down owing to the exhaustion of coal and nine hundred operators have been rendered idle.

Terrible Explosion.

422 Coolies Killed.

LONDON, October 22.

TIENTSIN.—A terrible explosion in coalmines at Tangshan in Chihli has resulted in 422 Chinese coolies being killed. The disaster is attributed to coolies practice of lighting cigarettes.

Mr. William's Statement.

At the close of transport workers conference to-day, Secretary Mr. Williams issued a statement saying that unless something tangible happened between the Government and Miners Federation within 24 hours, the issue would have to be joined between whole working classes and those supporting the Government.

Purchase of Steamers.

The Anchor Line have purchased from the Ministry of Shipping two former German Liners *Rigoma* and *Ypiranga* both of 8500 tons. They are intended for Liverpool.

Cabinet Resigned.

Bombay Service. Stockholm. The Branting Cabinet has resigned.

Esher Report.

LONDON, October 22.

Replying to Rees, Mr. Fisher has stated that Mr. Montagu was considering the Main and fundamental recommendations of the Esher report which would come before the Imperial Government in due course.

The Authorities, in India individually after consulting Mr. Montague when necessary were taking and would take action on minor recommendations not connected with question of general policy or principle.

Indian Troops in Mesopotamia.

Replying to Mr. Lunn, Mr. Fisher stated that Mr. Montagu would duly consider the feeling in India with regard to the prolonged employment of Indian Troops in Mesopotamia. The question of when it was proposed to withdraw the British and Indian Troops from Mesopotamia raised large question of policy, which the Imperial Government was still considering.

Coal Strike.

No Settlement.

Labour Leaders Efforts.

(REUTER'S.)

LONDON, October 21.

While the Labour leaders are continuing to explore the means of bringing the Government and miners together, no tangible progress towards the settlement was made yesterday. Discussions centered round the proposals of Mr. Brace.

While the action of the railwaymen and transport workers is uncertain, the situation is regarded as gravely critical.

The South Wales miners to-morrow have to decide whether all workmen shall be withdrawn from pits failing settlement by the end of the month. A remarkable proposal will be discussed whether the miners should co-operate with the railwaymen and transport workers with a view to taking over and running the mines during the strike.

Meanwhile the road transport workers who have got their own dispute with regard to minimum wage failed to arrive at a decision and the split manifested itself in yesterday's conference with regard to striking. The Ministry of Labour has intervened and there are hopes, that the strike may be averted.

Mr. Hodges, the Miners, Secretary has issued a statement containing the miners, conditions of peace. Firstly, the Government must accept the miners, assurance that they are anxious for the output and willing to co-operate in securing it. Secondly, two shilling wage demand must be conceded unconditionally. Thirdly, Committees shall be established to deal with the output. The Statement points out that the miners are prepared to do their part in securing the output provided they are enabled jointly with the owners to exercise some control over the causes of low output and to check the technical and other reasons for inefficiency.

Sir Henry Rawlinson is leaving for India on November 5th. He has appointed as his Aide-de-Camps, Major Otto Lund who is travelling with him and Majors J. R. C. Gannon and F. A. Macartney.

Rumoured Raid.

LONDON, October 22.

Rumours of a raid on Armoury in Dublin have not been substantiated. It appears that they originated in attack on Policemen who were shot and wounded.

Emergency Bill.

In the House of Commons to-day Mr. Shortt introduced a Bill to make exceptional provisions for the protection of the community in case of emergency.

Miners Executive Invited

The Railwaymen's conference has invited Miners Executive to meet them at four o'clock to-morrow. The Miners Executive has been called to London to meet and consider the Railwaymen's invitation and the general situation.

Silver Report.

LONDON, October 21.

Messrs Montague Silver report says. Market is not robust. There has been fall in prices despite the weakness of the American Exchange due to the coal strike and also partial collapse of Indian Exchange adding Exports from India to already rather superabundant supplies. The subsequent reaction has been due to the steady up of the Indian Exchange, bear, covering and some legitimate demand. Real causes of unsteadiness of the Silver position however have not been removed. A partial failure of the monsoon overshadows the Indian Exchange and no real outlet for Silver is visible except from Cahn.

(Associated Press.)

Bolshevik Outrages.

Conditions at Nikolaievsk.

ALLAHABAD, October 23.

The *Pioneer* writes:—Official despatches published by the Japanese foreign office throw a fresh light on the outrages committed by the Bolsheviks at Nikolaievsk. Major General Suno was sent to that place in command of the Japanese. An agreement had been entered into between the Japanese and the Bolsheviks for the cessation of hostilities. The Bolsheviks were then permitted to enter Nikolaievsk on condition that they did not interfere with their opponents, but once within the city they arrested all officers belonging to the white guard, as well as merchants and other members of the propertyed classes. These, with their wives and children, were stabbed to death and their property was appropriated by the Reds. The prisoners, male and female, were exposed naked to the cold which was then twenty degrees below the freezing point. When they protested they were told to dance as the best way to keep warm. Some of the prisoners were used as targets for bayonets and for rifle practice. Those who were killed were taken to the Amir frozen over and the corpses were exposed for several days on the ice before being buried beneath it. Some time after the massacres the Bolsheviks held a memorial service for the Reds who had been killed in hostilities earlier in the year. Every Russian was compelled to attend and the widows of men whom the Reds had brutally murdered were ordered to offer wreaths.

American University.

To be Opened in Egypt.

ALLAHABAD, October 23.

The *"Pioneer's"* Cairo, correspondent wrote on the 1st October:—One of the latest educational developments is the establishment in Egypt of an American University which is to be opened in Cairo towards the end of this year. The new University is incorporated under the American laws with the legal name of the "American University of Cairo."

Events in Syria.

Matters Becoming Quiet.

ALLAHABAD, October 23.

Matters seem to be quietening down in Syria, at any rate, no news of any further incidents has filtered through, while in Palestine Sir Herbert Samuel appears to be rapidly gaining the esteem of the people. He has made a tour of practically the whole country, and the reception which he had had from Christians, Moslems and Jews alike is an indication of the confidence every one reposes in him. Palestine will, however, not be able seriously to set its house in order until its frontiers are settled. The difficult portions are the northern and eastern boundaries, where the French are inclined to encroach. After the attack last month on the Damascus railway the French levied a heavy fine on the Arabs of Hauran, and threatened to annex that district if payment were not made within a specified time. As regards the eastern boundary, this has now been settled by our occupation of the country east of the Jordan at the invitation of the tribes inhabiting it. The agreement comes to is that the Arabs will administer the country, which is very rich and fertile areas, with the assistance of whatever British officials they may ask for, but that they will be under our protection as far as their relations with the adjoining regions and outside world are concerned.

Depressed Classes Conference.

MYSORE, October 23.

Among the important resolutions to be passed at to-morrow's Mysore Provincial Depressed Classes Conference will be one tendering thanks to His Highness the Maharajah for conferring the privilege of being invited to the Durbar on one of the accredited representatives of the Depressed Community, thereby affirming the principle of equality, and helping them towards liberation from their depressed condition. Resolutions expressing gratitude to the Government for upholding the policy of throwing open Government-aided schools to all pupils in the State, irrespective of their caste, and for the privilege of selecting a member to the Representative Assembly, will be passed, as well as resolutions deploring the new Government order by which the stipends to depressed classes pupils reading in high school classes have been cut down and praying for a resumption of the old rates and requesting the Government to organise a separate department of social uplift to safeguard the interests of the community in economic, educational, hygienic and other matters.

The second Mysore Social and Civic Conference was held to-day; the attendance was very poor. Several speeches were made, and resolutions of the usual nature were discussed.

News in Brief.

—o—

The mail steamer *Karmala* left London yesterday afternoon.

The "Pioneer" understands that the provincial central board of the Imperial Bank of India will hold their first meeting at Simla on Tuesday next in order to discuss certain questions of organisation.

It is notified that on and after the 25th instant and until further notice, treasury bills will be issued for a term of three months at Rs. 98-12 as per cent in addition to treasury bills for six, nine and twelve months, subject to conditions at present applicable to the latter.

It is understood that the Yokohama Specie Bank is continuing its big business in the export of rupees to Shanghai to be melted down to syce. During the past two weeks thirtysix lakhs of rupees have been exported from Bombay and two lakhs from Calcutta during the last week.

The Raisalpur Hindus took out Paghar procession against orders on the night of the 20th. The District Magistrate dispersed the procession and arrested 24 men. The Hindus stopped "Ramilla", and closed the shops which are opening gradually.

Judgment was delivered yesterday in the case of Ishaw Al Zafar-ul-Mulk, who was charged under the sedition section of I.P.C. Mr. Abbotson, District Magistrate, who found the accused guilty on all three counts, sentenced him to two years rigorous imprisonment and a fine of Rs. 750, in default nine months' rigorous imprisonment.

The United Provinces branch of the Indian Provincial Medical Services Association has presented an appeal to the Lt. Governor, regarding increase of pay. The Committee suggests a scale which is the minimum that may meet the present requirements. Civil assistant surgeons Rs. 250-40-770 and last grade of Rs. 800 per mensem. Provincial civil surgeons Rs. 900-100-1,200, per mensem. Professors recruited from provincial medical service same pay as of civil surgeons plus Rs. 200 per mensem lecturing allowance. Further, the Committee begs to request that the same may be sanctioned with retrospective effect from the 1st April 1919.

అశ్వశాస్త్రము (వృత్తికర్త మిచ్చుచు పేదగా రిలుచుచున్నది. — రక వైద్యములను చాలావఱకు నుండియు మన పాటామియాండు చుండుటకు సింహాక్షరము శ్రమనొనఁచుచున్నారో మాంబేగుగారు వెంటనే కనుగొనవలెను. (విజియ) భారతీయ వైద్యముల వైద్యుడు మనపాటామియాండులో నింకవచ్చునో నిర్ణయించుట చాలవత్తమైనది. దాని సామాజ్య కభ్యర్థముగా, రికాన ఆశించిచుచున్నాడు.

అలగూండరు రాజుగారి కిరీరసిరి యేమియు దాగులేదు. పాఠ్యమునుండి మరియొక సర్వ పని లొందరగ రప్పించుచున్నాడు.

చీనాండుందరి ఇల్లిండుండలమున లూంగినాను పురమున వచ్చున పొంగునుల వనికారు తని చేయుచుండగా శాస్త్రవ్యాసమున కగ్నియట్లుగా 423వ చీనాపూరిలు మరణించి నిరతేయుచున్నది. కూరిలు సిగరెట్లను కాలువలవలన ఈ ప్రమాదము జరిగినది.

మైసూరు సాంఘిక పారసభ:— మైసూరు సాంఘిక పార ద్వితీయ మహాసభనకు యీ నెల 28 వ తేదీన శ్రీమదేశ మాయుకు. (శ్రీమదేశ చాల రక్తకాగ వచ్చి. చాల ఉత్సాహమును దెలుపుచున్నది. మాయుకు శ్రీరామనామము గాదింక బడినది.

వాదాంతము. అంతిమమునా దేశసంకల్పమును కృషి చేసి సాధించిన రాజకీయకార్యక్రమమును నొకసారి తుదికి చేయవలెనని యిట్టి చిట్కముల ద్వారా కార్యములను సాధించుటకు శక్యమగునని భావించుట గాదా! అట్టి భావమునకును కింది ప్రయోగమును చేయవచ్చునా?

* * * * *
టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారి
యధ్యక్షతన న్యాయము.

(23 వ తేదీ తరువాత)

సమావేశమున నిరాకరించినందున కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను సంస్కరణముల విస్తరణకు తయారైనందున సంఘములలో చేర్చుకొనలేదని మాంటాగుగారు సమాధాన మిచ్చుటయు, ఇంగ్లాండునకు వెళ్లియండిన మన కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల కలదు చూపిన గౌరవమును జ్ఞప్తియందుంచుకొనిన, నిట్టి స్థితిలో మనము కాననకథలను బహిష్కరింపక బండిన బాగుగ నుండియుండునని నాకు తోచినది. ఈ కార్యక్రమమును గంధిగారు, కిలాభతులను సూచించుచున్న వాటిలో ప్రబోధముగలగ జేయుటకు జాతీయవాదకర్మము మిక్కిలి కృషి చేయవలెను. కాననకథలకు జాతీయవాదుల ధికసంఖ్యాకులగు వెల్లడు రని మనము తలంచుచుంటిమి. (బ్రిటిషు ప్రజలు రెండోమాత్రమే మ్రొగుదురు. (1) ప్రజాభిప్రాయము (2) కరుణలము. ప్రజాభిప్రాయమును మనకు గూడ వారు లాగు వారు కాదుగాని కొంతకాలమునకు ప్రజాభిప్రాయము కరుణలమున దృఢపరచుచున్న భయము వారికి లేకపోలేదు. గంధిగారు మొట్టమొదట నిశేధమును సభిప్రాయమును గలిగియుండిరి. తరువాత వారికి విముగ్ధులు గలిగి తమకార్యక్రమమునందు (1) కాననకథల బహిష్కరణ (2) స్వాతంత్ర్యముల బహిష్కరణ (3) ప్రభుత్వసహాయము పొందు విద్యాలయముల బహిష్కరణ. గంధిగారు మొదట తమ కార్యక్రమమును అభివృద్ధిరేకకాంగ్రెసు సంఘమునెదుట బెట్టిరి. తరువాత కాంగ్రెసులో పెట్టిరి. కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులు అనేకులు వెళ్లిరి. జాతీయవాదులనే కంటే గంధిగారి తీర్మానమునకు ప్రతిహతులుగ తీరవచ్చు తమ స్వాసముల నొసంగిరి. కాంగ్రెసు ఒకవారము దినములు బరిగి నందున అనేకుల ప్రతినిధులు వెళ్లవలసివచ్చెను. ముందు వెళ్లక వారుగడచిరబడినందున, వారు తప్పక గంధిగారి కనుకూలముగ నమ్ముటల నొసంగియుండు రుతులలో నాకేలాటి సంభయమును లేదు.

కాంగ్రెసు జరిగిన ఏడునెలల, జాతీయవాదవాదులకు కూడి కాననకథల బహిష్కరణ విషయమైన కాంగ్రెసు అవేశమునకు బద్ధులై యుండలేదని నిశ్చయమైనది. అక్కడ ఒకరు, ఇక్కడ ఒకరుకప్పు, ప్రతిరాష్ట్రములలోను జాతీయవాదులు తమ యధ్యక్షత్వములను మునుకొనినారు. సమయము ఏలెంచినపుడు ఎట్టి మనఃస్ఫూర్తి, భేదాభిప్రాయములు అన్నవనానన్నుంటి ముఖము చేతమునకై అందరమును కలసి నిలవగలమని ఈ సందర్భమున మనము ప్రకటించగలిగితిమి. తేములోని తేజభాషాత్రికలు ఈ విషయమై మిక్కిలి యుక్తమైనవారు నేక చేయుచున్నది. వానిలో ముఖ్యముగ ఆంధ్రప్రదేశ్, కృష్ణాత్రికయు, పేర్కొనవచ్చును. ఈ త్రిక లామయ్యచున్న సేవకు మనము మిక్కిలి కృతజ్ఞులము. ఓటమిలే అధ్యక్షులకు తమ యధ్యక్షత్వముల మునుకొనవలసినది కోరుచున్నాడు. వారు తమ శక్తులను నొసగుటలేదని దృఢముగ పలుకుచున్నాడు. ఇట్టి ఫలితము ఇంతియేకాదు కలుగునని నేను ఎన్నడును తలంచుకొనలేదు. ఈ కార్యక్రమమే మాకు సంకల్పములకాలము గట్టిగ జరుగుచుండియెడల, మనకు సంపూర్ణముగా భాగ్యతాయుతపాలన మార్గమును గుండగలమని నాకు విశ్వాసము గలదు. ఈమధ్య సామాజ్య కాననకథల యూరోపీయనులకును, భారతీయులకును నేనవిషయములలో కల్పించుటలేదనియు, మదరాసు కాననకథలలో ఆమోదించుటలేదని ప్రాథమికవిద్యాకాననమును మిరు అప్పుడు విచ్చిననులేని క్రొత్త ఏర్పాటుల చేసికొనవచ్చును. కాననకథలకు వెళ్లి స్థానముల నాగ్రహించుకొనువారు గూడ తమ తండ్రి అధికారము నామమాత్రమని త్వరలో తెలిసికొనగలరు. వారు కొన్నాళ్లకనుకు మనలో గూడ కలవకొనగలరని నానమ్మకము.

పాఠశాలలనుండి విద్యార్థులను విడదీయుట కుదురుకదా? అనియు కలకాలమును, అనామకులలోని కొన్ని పాఠశాలలను, ఇంకను అక్కడక్కడ తప్ప ఈ విషయమై యేమియు చలనము కనబడలేదు. మన బిడ్డలు సామర

లుగ నుండిన, తేమునకు ఎట్టిలాభమును సమకూరజాలదు. జాతీయపాఠశాలలను నిరధ్యక్షింపకమున నెలకొల్పి ప్రస్తుత పాఠశాలలనుండి అటావికములను విడదీయవచ్చును. తేములోని విద్యార్థులకెల్ల జాతీయపాఠశాలల నెలకొల్పటములకు సాధ్యమగు కార్యముగాదు.

స్వాతంత్ర్యముల బహిష్కరణము. స్వాతంత్ర్యముల బహిష్కరణముల బహిష్కరింపు రుకొందము. కక్షిచారుల గతియేమి? స్వాతంత్ర్యములకు చేరుకొనక రెవరు? మొట్టమొదట మనము స్వాతంత్ర్యముల బహిష్కరింపరనేనియు అటావికముల కంచాయితీలను నిర్మించవలెననియు నాదము గాదా! ఎన్నికల చాయితీలను నిర్మించుటకు సాధ్యమగునా? సంచాయితీల నిర్ధారణ ప్రకారము జయమొందిన కక్షిచారులు అతని యెదిరికానినై నే విధముగ అయి పుచ్చుకొనగలము? క్రిమిలో కేసులలో కంచాయితీల విధముగ నిర్ధారణ చేయగలము? ఒకవైపు కార్యక్రమమును నోటరుల యెదుట పెట్టి మనము వారిని కలవర పెట్టరాదు.

ఈ రెండు విషయములను ప్రభుత్వసహాయము పొందు పాఠశాలల బహిష్కరణ, (2) స్వాతంత్ర్యముల బహిష్కరణ. నాగపురపు కాంగ్రెసు విడిచిపెట్టినది నేను రిలంచుచున్నాను.

జాతీయవాదులు. అనగర తేముల మహాభయండు గంధిగారి తీర్మానమునకు ప్రతిహతులుగ నుండినందులకు, అటావికముల కాంగ్రెసు తీర్మానమును సంపూర్ణముగ నాచరణలోనికి తేనెదులకును జాతీయవాదులను కొందరు నిందించుచున్నారు. ముఖ్యమగు కారణము ఒకటి. సంకల్పరణ విల్లును గూర్చిన కాంగ్రెసు అవేశమును మిరవాదులు అచరణలోనికి తీసికొని రావలసిందియట జాతీయవాదులు మిరవాదులను ఆక్షేపించిరిగా. ఇప్పుడు ఈ జాతీయవాదులు కాంగ్రెసు తీర్మానము ఏమిరాదనుటయే యిందులకు ముఖ్యకారణము. సంకల్పరణములకు ప్రకటించినది. తేముల తన యభిప్రాయమును కలపినవచ్చెను. కాంగ్రెసు సమావేశమై అభిప్రాయమునకి సది. కాంగ్రెసు ముగియలేదు అభిప్రాయములను మాంటాగుగారు అనటకు ప్రోత్సహించిరి. మాంటాగు సంగ్రహములు ప్రకటించబడినది. కాంగ్రెసు మరల సమావేశమై భారతతేజపు కోర్కెలను బ్రతుకులో తెలుపుటకు ఆక్షేపించినది. అప్పుడు కాంగ్రెసు అవేశమునకు అల్పసంఖ్యాకులు భిన్నముగ ప్రకటించినందుచేత, వారు నిందాపాత్రులయిరి. కాంగ్రెసు సహాయనిరాకరణము నామోదించిన స్థితికిని, అప్పటిస్థితికి ఏమిసంబంధము గలదు? సహాయనిరాకరణమునకు త్యాగమును, కష్టమును అసక్త్యములు. ఎంతవలకు అచరణయోగ్యము గాదో చూపుట తమభర్తమని జాతీయవాదులు ఎఱిగిరి. జాతీయవాదులందరము సహాయనిరాకరణమునకు మ్రొగుదుమని తెలిపియుండలేదు. వారు తమ భర్తమును నిర్వహించిరి. లోపమున్నను, దానిని పాటింపక, వారి యధ్యక్షములకు భంగము కలిగినను, వారికి ఇప్పుడు లేక పోయినను, సహాయనిరాకరణ క్రమములోని ముఖ్యవిషయమును అచరణలోనికి తెచ్చిరి. ప్రజాస్వామ్యమునకు ఇట్టి సాధనము ఉండవలయును. సహాయనిరాకరణ కార్యక్రమములోని కొన్ని విషయములను అంగీకరించుటయు, మరికొన్నింటిని అంగీకరింపక పోవుటయు మన స్వాధీనములలో లేదని కొందరుందురు. ఎన్. క్రిమి అత్యంతగా ఇతరభయము అభిప్రాయము నొసగిరి తెలియుచున్నది. కొంత యామోదింపి మిగిలినకొంతను ఏల నిరాకరింపరాదో నాకు తెలియుట లేదు. ఈ కార్యక్రమములోని ముఖ్యవిషయములను మార్చుట తమస్వప్నిని సాధించి, ప్రస్తుతము మిగిలినవాని గాంధీగారు రావులతోనే బాగుగ నుండునని నేను తలంచుచున్నాను.

ఆంధ్రతేము. ఆంధ్రతేము ప్రకటనాపత్రమును కనిపెడిది. కొందర వెంటకత్తులకు పంతులుగారు తమకాననకథాసభ్యత్వమునకు రాజీనామా యొసగిరిగా, తమ యధ్యక్షత్వమును మునుకొనినారు. గుంటూరులోని జి. కిలారావు కామ్రేగారు మాన్యు స్వాతంత్ర్యముల కొందరు, ఇతర పోటుల కొందరును తమస్వాతంత్ర్యములను కట్టిపెట్టి ఉద్యమప్రచారమునకై కృషి చేయుచున్నారు.

సమాప్తము.

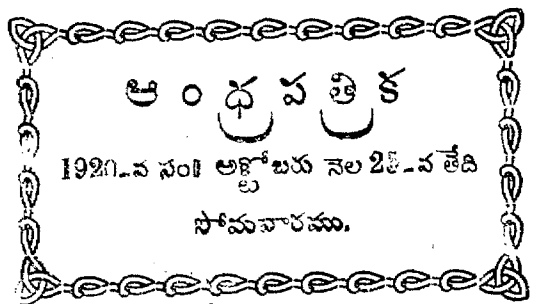
తంజావూరు దురంతములకును, కిలాభతులకును స్వాతంత్ర్యము కలగలేదు. ప్రభుత్వములన్నియు నిధులులుండని. పార్లమెంటు చర్యయును, ప్రభుత్వసభ నిర్ధారణయును మనము

గమనించితిమి. "దేశమునిధి"ని (బ్రిటిషువాదులు, ఆంగ్లో-హైంద్రులును స్థాపించిరి గదా! ఎవరివలన కిలాభతు సమస్యకు పుర్రుము అపజయ మొందినది మన ముందర ఆ లీ గారు మనకు తెలిపిరి గదా! మనకే ఆర్థికగౌరవము గల తేని, మనము సంపూర్ణ భాగ్యతాయుత పాలనము ఇంతకాలము అనుమరుకులేక వచ్చుచుండు మనము పాటుకడనలెను. కానన. సభల బహిష్కరణము, జనసామాన్య ప్రబోధమును మనకు అవినయములలో విముక్తి పొందజేయునని నాకు ప్రార్థన. నమ గలదు. కార్యక్రమములోని యన్ని విషయములను అచరణలోనికి తెచ్చునెడల, వారు నుభయముగ తీసికొని రావచ్చును. కాని ప్రజలను అన్నింటిని ఒకే కార్యము గమనింపుడని కోరి వారిని కలవర పెట్టుట తగదు. కార్యక్రమ మంతయు నాచరణయోగ్యము గాదో గాని, ప్రజల బాసకు నోభావము ఒక్కటి యామోదించబడినది. కొందర సంకల్పరణల క్రిందట సవీకృతులమిద రాజకీయ ప్రబోధమును వింటున్నారని ప్రార్థించితిమి. అప్రబోధమును గంధిగారు కొనసాగించుచున్నాడు. తేముల క్రొత్తయూర్పులలో నడచుచున్నది నావున, మనము మెలకువతో ప్రకటించవలెను.

దేశమునెవరిని, మనవ్యవధి మొదలగు అనేక సేరములను గావించినందులకు అతనివైద వ్యాజ్యమును తేములనని, ఇంగ్లాండులోని పేరుకడనైన స్వాతంత్ర్యముల కొందరు అభిప్రాయ మొనంగిరి. అతనిని, తమమనమును కాపాడుటకు అతని తేములను భగీరథప్రయత్నముల గావించుచున్నారని ఇంగ్లాండు స్వాతంత్ర్యములమై మన మింక నేమాతమును మన ద్రవ్యమును వృథాచేయునాడెను ఇట్టి కేసులలో (బ్రిటిషు స్వాతంత్ర్యములలో మనకు స్వాతంత్ర్యము కలుగునని తలచుట వట్టి ప్రమాదము. మనము ఇచ్చటనే యెంతయోకని చేయవలసి యున్నది.

చెన్నపురాంధ్ర సభ-సభ్యసన్యాసము.

మా వివాదబహుదరు సర్ పి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి (సభాధ్యక్షుడు) సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠి (సమావేశాధ్యక్షుడు) రావులనాదరు జి. కరదరాజులనాదరు, రావులనాదరు జి. నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠి, ఆర్. మదనగోపాల నాయుడు గార్లు సభ్యులు (24-10-20) సాయంకాలము సభాభవనమునం భాగ్యము నొసంగిరి. కోకాధిపతి వారరాసి నూర్యారావు పంతులుగారు కడకల్లతో స్వయముగా ఏర్పాటుల నన్నియు క్లాసునీయుగ సిద్ధము గావించిరి. సభ్యుల కందరి కిని యుపాహారములను పుష్పతాంబూలాదులు నొసంగబడినవి. ఏడునెలల కొంతకేపు కానననోదము జరిగినది. సమావేశాధ్యక్ష వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు సన్యాసప్రకటన చేసి సర్ త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారికి శుభాంశులని. అందులకు శ్రేష్ఠిగారు తగినరీతి నిలుపు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. తేజియ్యములనేర తులవిద్యయు గౌరవమునకు దాని సభిర్యుని కొందించుటకు కొంతకృషి చేసియుంటిని. దానివలననే తేములకు చాల లాభము కలుగగలదు. అవిషయమును చాటర్రుగా రు మున్నగువారుగూడ పంచేసియున్నారు. అవిషయముననే ను చేసిన సర్ మిత్రులనుకు సాత్రువులగుటకు సంకల్పించుచున్నాను. 36 ఏండ్లనుండి నేను సగరపాలక సంఘమున సభ్యుడనుగా నుండి ప్రజల హక్కులకోరకు కార్యనిర్వాహకులలో నిరంతరమును ప్రతిఘటించుచుంటిని. ఒక సంవత్సరమున 200 రూపాయలు బిర్యానానుడ నాకువిధించిరి. నేనెట్టి బెడంపులకు జంకక నావిధిని నెరవేర్చితిని. నేనియాంధ్రసభకు నాకు ముఖ్యమునై యధ్యక్షుడను ఏలన కార్యభారములే నేని సభకు తమచుగచుటకునే వీలులేదు. మిరందములకు నన్ను మన్నింపును. సమావేశాధ్యక్షుల సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠి, కా. నాగేశ్వరరావు కరుణ, కోకాధిపతి వారరాసి నూర్యారావు పంతులుగార్లు మాన్యువారు సభాభివృద్ధిని గూర్చి చాల కృషి చేయుచున్నారు. వారింకనెట్లు కృషిచేసి దీని సభిర్యుని కొందించుటకై. అవిధముగ అభించు గౌరవమును కంచుకొనుటకు ముత్రము నేను సంసిద్ధుడనై అధ్యక్షుడను నిలువబడుదును. (హస్తాభ్యుదయ) ఏడునెలల కల్గిన అతిథులను శ్రేణింపించుటకు దీని రాజకీయముగా రుకన్యనించిరి. అందుల కతిథులకును ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు గారు సభవాకిని రాధురయ్య నాయుడుగారిని వందనములకు తెలిపిరి. ఏడునెలల చిరసభియ నాటకమునుండి కొన్ని రంగములు ప్రదర్శించబడినవి. భావనకు నేనె ఋతుత్వ వాల్చే చీకలాది సాత్రధారులు బాగుగా కనిపెడిరి. ఏడునెలల ముఖ్యము శ్రేష్ఠిగారి శ్రేష్ఠసాదరము నిన్నటిదినమున తలపాలము నందు కీర్తిశ్రేష్ఠుడనుచే నిన్ను నాయాతిధ్యసభకు రావాలక పోయినందులకు వారికి కలిగిన యీ సాదరమియాగమునకు నభ్యుదయంబుండను అంతిలిరి.

దేశీయమహాసభా నిబంధనలు

దేశీయమహాసభా నిబంధనలలో మార్పు గలుగవలెనని, చాలాకాలమునుండియు ప్రజలలో సభిలాష వ్యాపించి యుండెను. మార్పులలో కాంగ్రెసుసభ భగ్నమగువరకు, కాంగ్రెసుసభకు పేర్కొనదగిన కట్టుదిట్టము లెవ్వియులేవు. పిమ్మట నిబంధనలు కొన్ని ఏర్పఱుపబడెను. కాంగ్రెసు క్రీడు విధింపబడెను. దాని సంగీకరించనివాడు, కాంగ్రెసుసభలో పాల్గొనుటకు వీలులేకుండ జేయబడెను. ప్రజాశాసకులకు హద్దుబెట్టుట పాడి గాదని తలచిన జాతీయవాదులు కాంగ్రెసుక్రీడు సంగీకరించి, కాంగ్రెసుసభలో పాల్గొనుటకు బడ జడరయిరి. లక్ష్యాపురములో జరిగిన కాంగ్రెసు సభలో, జాతీయవాదులను రానిచ్చుటకు మిత వాడు లంగీకరించిరి. అప్పుడు ఉభయవాదులును ఏకపేదకపై గూడిరి. కాని కాంగ్రెసు నిబంధనలు మారలేదు. వాని సంగీచిత స్వభావమువలన, కాంగ్రెసుసభ నూతన పరిస్థితుల కనుగుణ్యముగ పెరుగుటకు విశేషావకాశము లేకపోయెను. నిబం ధన తెలుసున్నను, ప్రజలలో కాంగ్రెసుసభ యెడ, నిపుడు ప్రబలింపజేయు మిదివర కెన్నడును కుదిరి యుండలేదు. కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములు కరమ ప్రమాణములను భావము, దేశీయములలో గాఢముగ నాలుకొనియున్నది. అమృతసరపు కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములట్టి పూజ్యభావముతో తిలకింపబ డెను. కలకత్తా కాంగ్రెసుసభ ప్రజలనుండి త్యాగము కోరుచున్నను, అందవలంబింపబడిన తీర్మానములకు జాతీయవాదు లెల్లడను బద్ధులగుట కంగీకరించు చున్నారు. కాంగ్రెసుసభకు విచ్చేసెడి ప్రతినిధుల యొక్కయు ప్రేక్షకులయొక్కయు సంఖ్యలు, రానురాను పెరిగిపోవుచున్నవి. కాంగ్రెసుసభ ప్రజాప్రతినిధి పథ్యమని, హిందూదేశమునందే గాక, పశ్చాత్యదేశములందు గూడ గుర్తింపబడు చున్నది. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసుసభా ప్రయోజన మింకను విస్తరింపవలెనని, 1908 సంవత్సరము నందు ఆహ్వానము జరిగితులలో నేర్పఱుపబడిన నిబంధనలను నూతన స్థితిగతుల ననుసరించి మార్పుల అత్యవశ్యకము.

ఇట్టి మార్పులను సూచించుటకు, గాంధీ, కలెలు, కేల్కారు, రంగస్వామయ్యంగార్లు ఉప సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. వారిచే దయారు జేయబడిన నివేదిక మిప్పుడు ప్రచురింపబడినది. అందలి ముఖ్యాంశములు నేటి తంతివార్తలలో ప్రచురింపబడినది. కాంగ్రెసుక్రీడునందు, మార్పు సూచింపబడెను. ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానమువ ప్రమముగ మార్పుల గలిగించుట యనుమాలు లను మొదటి నిబంధనలోనుండి తొలగించబడినది. సంపూర్ణ స్వరాజ్యము గోరెడి నీదినములలో, పై వాక్యముల నుంచుట, అసంగతముగ నుండును. సామ్రాజ్యస్థ స్వపరిపాలన మనుపదము దొంగింప బడినది. భావికాలమున హిందూదేశపు రాజ్యాంగ పరిణామమెట్లుండునో ప్రస్తుత తరుణమున, విష మితమని నిర్ణయించుటకు వీలుగానిది. ఎవరును సూహించనివిధమున ఈజిప్టుదేశమునకు సామ్రాజ్య

సముగానట్టి సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము వాగ్దానము చేయబడినది. ఇర్రెండజేక మట్టి విధానమును కోరుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నిట్టి కోర్కె ప్ర బలియ్యున్నది. అందుచే సంపూర్ణ స్వరాజ్యమునే భారతదేశము గోరుచున్నటుల, మార్పుజేయబడి నది. ప్రక్రమాందోళనమున చార్లన్స్ విరహితముగ సహాయనిరాకరణము కట్టకడపటి సాధనమని పా శ్చాత్యదేశములందెల్ల అంగీకరింపబడిన విషయ మే. కొంద రేకారణముచేతనో, ఇది కాకాస్టిట్యూ షనుకు వ్యతిరేకమని అభిప్రాయ మిచ్చుచుండుటచే సంజేహ నివర్తికొరకు "కాకాస్టిట్యూషనల్" అను మాటకు బదులు యోగ్యమున, ప్రశాంతమునగు పద్ధతుల నవలంబింపవలయునను పదములు జేర్ప బడినవి. ధర్మ, అహింసాపద్ధతులపై విశేషలక్ష్య ముంచబడినది. ఇట్టిమార్పులు అఖిలభారతస్వరాజ్య సంఘ నిబంధనలలో నిదివరకే గావించబడినవి. వీరి యం దాత్మేపీంతుడగిన యంతము లెవ్వియు లేవని నుద్రాను మెములు మొదలగు ఆంగ్లో హైందవ వ్యతిరేకులు, యెస్సెంటు ఆఫ్ ఇండియా మొదలగు మితవాద వ్యతిరేకులు, ఇతరులును సూచించి యుండెను.

కాంగ్రెసుసభలో ప్రజాప్రతినిధ్యము జాగుగ చేకూరుటకై, ప్రతినిధులను వంపుటకు, జిల్లా బునాదిగ నుండవలెననియు, ప్రతిమండల కాంగ్రె సు సంఘమును ప్రజలసంఖ్యబట్టి లక్షజనుల కొక ప్రతినిధిచొప్పున బాంధవయువనియు, సూచించ బడినది. అనుబంధ సంఘముల మూలమునను బహిరంగ సభల మూలమునను ప్రతినిధుల నెన్ను కొను సౌకర్యము తొలగించబడినది. క్రొత్త ఏర్పాటు ననుసరించి, మూడువేల మందికన్న నెక్కుడుమంది ప్రతినిధు లుండరట. ప్రజా శాసనసభకు నిర్ణయించబడిన సంఖ్యకన్న నెక్కుడుమందిని, ఏమండలమును వంక వీలుం డదు. మండలములలో జేర్పబడని సగరములు ప్రత్యేకమండలము క్రింద జేర్పబడును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమున కెందరు ప్రతినిధుల నియమింపవచ్చునో అంతమంది ప్రతినిధులను కాంగ్రెసుసభకు వంక వచ్చును. ప్రతినిధులు చెల్లించవలసిన రుసుము, 10 రూపాయలనుండి 20 రూపాయలవరకు వంచ బడెను. పై నిబంధనలు, మా కంత సంతృప్తికర ముగ లేవు. కాంగ్రెసుసభ కొంతకాలము నుండియు దేశీయులచే తీర్థయాత్రగ కరిగింప బడుచున్నది. నూతనోత్సాహము ప్రబలుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, ప్రతినిధుల సంఖ్యకు తగ్గించుటలాభ కరము గాదని మేము తలచెదము. ప్రతినిధుల రుసుమును 20 రూపాయలకు పెంచుటచే, ధన వంతులగాని వారల కనేకులకు కాంగ్రెసుసభలో ప్రవేశముండదు. కాంగ్రెసుసభలో పాల్గొనుటకు ధనమునే ప్రధానయోగ్యతగ కరిగించుట, సమా జపము గాదు. కొన్ని మండలములలో జాతీయో త్సాహ మెక్కుడుగ ప్రబలి యుండవచ్చును. మి కొన్ని మండలములు వెనుకబడి యుండవచ్చును. అందరకును సమానసంఖ్యకు నిర్ణయించుచో, కాంగ్రెసుసభ ఫరియగు నిర్ధారణ గావించుట కభ్యంతరము వాటిల్లవచ్చును.

కాంగ్రెసు సభగూర్చి దేశములో భక్తిశ్రద్ధ లొకను సభికముగ వ్యాపించువరకు సంఖ్యానిర్ణ యమును నిలిపియుంచుట యుక్తమని తోచు చున్నది. స్వదేశసంస్థానములతోగలిపి కాంగ్రెసు రాష్ట్రీయము భాషలబట్టి నేర్పఱుపబడుట, మిగుల భావ్యముగనున్నది. స్వదేశ సంస్థానములు చేరిక గ నున్న రాష్ట్రములలో జేర్పబడినవి. క్రొత్త

ఏర్పాటుప్రకారము 15 భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీ యులుండును. కర్నాటకరాష్ట్రము క్రొత్తగ నేర్ప రుపబడినది. దీనికి బెల్గామునగరమో ధార్యారు నగరమో ప్రధానపట్టణముగ నుండును. బొం బాయి రాజధాని మహారాష్ట్రముక్రిందను, ఘూర్జ ర గాష్ట్రముక్రిందను భాగింపబడినది. మహారా ష్రీయునకు బొంబాయి నగరమో పూనా నగర మో ప్రధానపట్టణముగ నుండును. ఘూర్జర రాష్ట్రీ యునకు బొంబాయినగరమో అహమ్మదాబాదు నగరమో ప్రధానపట్టణముగ నుండును. ఇక, మధ్యరాష్ట్రీయులు రెండుభాగములు క్రింద విభ జింపబడినవి. హిందీభాగమునకు నాగపూర్ముగాని జబ్బులుపురము గాని ప్రధానస్థానముగను. మరాఠీ భాగమునకు అమరావతిగాని, నాగపూర్ముగాని ప్రధానస్థానముగను. బేహరు ఒరిస్సాలు రెండు రాష్ట్రీయులుగ విభజింపబడినవి. బేహరు రాష్ట్రీ యునకు, నాగపూర్ము ప్రధానపట్టణముగ నుండు ను. బెంగాలు ఆంధ్రమధ్యరాష్ట్రీయులలోని ఉత్క లులతో గలిపి ఓరిస్సా ప్రత్యేక రాష్ట్రీయుగ కరిగ జేరవబడును. దీనికి కటక్ము ప్రధానస్థానముగ నుండును. దేశమును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయు లుగ విభజించుటచే, అందు లేని రాష్ట్రీయులు బహుముదేరునని తలచిన వాడు, కాంగ్రెసుసంఘము వారు 15 భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయులనుమాత్రమే సూచించిరినియు, ఇందు లో మధ్యరాష్ట్రీయుల లోని మహారాష్ట్రీదేశమును బొంబాయి రాష్ట్రీ యు లోని మహారాష్ట్రీదేశముతో గలుపుచో, రాష్ట్రీ యులసంఖ్య యింకను దగ్గుననియు గ్రహింపగలరు.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీనిర్మాణము, దేశా భ్యుదయమునకు మిగుల యుపయోగకరమని, ప్రముఖులందరును గుర్తించుచున్నారు. కాంగ్రెసు సభ తుదకీ సత్యమును గుర్తించింది. రాజోపు స్వరాజ్యవిధానమున దేశము భాషాప్రయుక్తముగ విభాగము గాక తీరదు. విషయ నిర్ధారణసభను దొంగించి, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సంఖ్యకు ఉద్యోగసభ్యులు గాక 100కి తగ్గింప మని, ఉపసంఘము గోరుచున్నది ఉద్యోగసభ్యు లలో కాంగ్రెసు సభాభ్యుత్తర వహించివారును, ముగ్గురు కార్యదర్శు లను జేరుదురు, ఇదివరకువలె, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల నెన్నుకొనవు కాంగ్రెసు సభకు వెకలెడి ప్రతినిధులందరు గలసి, వీరి నెన్ను కొందురు. సంయుక్త రాష్ట్రీ యలకు 15 మందియు, బెంగాలుకు 14 మందియు, మళాబు 10 మంది యు, మద్రాసు 10 మందియు, బీహరునకు 8 గురును, ఆంధ్రరాష్ట్రీయునకు 7 గురును, మహారాష్ట్రీయునకు 6 గురును, గుజరాతు దేశమునకు 6 గురును, కర్నాటకమునకు 5 గురును, సింధు దేశమునకు 4 గురును, డిల్లీకి 3 గురును, మధ్య రాష్ట్రీ యలకు 4 గురును, ప్రతినిధులు నియమింప బడిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయునకు సూచించబడిన సంఖ్య మిగుల తక్కువగా నున్నది. ఉపసంఘమువారే యాధారము ననుసరించి, ఈ సంఖ్యను నిర్ణయిం చిరో తెలియదు. కార్యనిర్వాహక సంఘములలో అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శులు, 7 గురు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యు లుండును. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులే, విషయనిర్ధారణ సంఘ సభ్యులుగ నుండును. ప్రతినిధులును, విషయనిర్ధా రణ సంఘసభ్యులును, కాంగ్రెసుసభ గూడక ముందు క నీ స ము రెండురోజులకు ముందుగ గూడెదరు.

అధ్యక్షులుగ పేర్కొనబడినవారే, విషయ నిర్ధారణ సభ కధ్యక్షులుగ నుండును. కార్యదర్శు

లు, చిత్తుతర్కానామకరణము వారియొద్దను బట్టెదరు. కాంగ్రెసునకు జరుగునపుడుగూడ, అవసరమును నడల విషయనిర్ధారణనకు గూడవచ్చును. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యువన్యాసము 15 నిమిషముల కన్న నెక్కువకాలమును, అధ్యక్షకోవన్యాసము 45 నిమిషములకన్న నెక్కుడు కాలమును ఆక్రమించగూడదనియు, ఉపన్యాసములను రెంటిని ముందుగనే ముద్రించి ప్రభులకు కందిపెట్టవలయు ననియు సూచించబడినది. ఈమార్పు విశేషోపయోగకరముగ నుండగలదు. ప్రతినిధుల రుసుములో సగము సొమ్మును బ్రిటిషు కాంగ్రెసుకమిటీ వారికి బంపవలెనని సూచించబడినది. బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క ప్రస్తుతస్థితి ఎంతమాత్రము సంపత్తికరముగ లేదు. కొంతకాలము క్రిందటి వరకు ఇండియా క్రికెటు నిర్వహించిన మిస్ నార్థకాటనుగారి విషయమై యంగు ఇండియా పత్రిక కొక చక్కని లేఖను ప్రాసరి. అందలి సూచన లెల్లరును గమనించుట యుక్తము. బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీ కాంగ్రెసునకు పంపెడి ధనము పై నాధారపడి యుండునంతవరకు విశేష ప్రయోజనకరముగ నుండజాలదు. హిందూ జేతనివయమైన జనులకు అభిమానముగల బ్రిటిషు పక్షము లా సంఘము నందు సభ్యులుగ నుండవలెను. స్వదేశీభక్తికిరిని కాపాడుటకు వారికి సహజోత్సాహ ముండవలెను. భారతీయులతోగాని, భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారితోగాని, వీరు యోచన జేయుచుండవచ్చును. కాని, బ్రిటిషుకాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వహణ భారము వంతను, వారు వ్యయముగ భరించుట యావశ్యకము. అప్పుడే బ్రిటిషుక్రజలలో వారు తగినంత క్రబోధము గలిగింపగలుగుదురు.

ఇండియా క్రికెటు ఎంతకాలమునుండియో ప్రచురించబడుచున్నది. కాంగ్రెసు సభాప్రవృత్తి మొత్తయో వెచ్చించబడుచున్నది. కాని, ఆ క్రికెటు అంగ్లదేశములో ప్రచారము కడువల్పును. ఆదాయము అత్యల్పము. వ్యయము చాలగలదు. హిందూ జేతని ప్రతివత్సరము 1800 పవరనులను ఆక్రమించుకొనుచున్నది. దీనికి 500 మంది చందాదారులుగలరట. బ్రిటిషు దేశములో 220 మందియూ, మిగిలినవారు హిందూ దేశములోను చందాదారులు గలరు. బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమును నిలిపియుంచవలెనా ఉంచవలయునెడల విషయముల ననుసరింపవలయు నను విషయమును కాంగ్రెసుసభ వారలోచించుట ముఖ్యవశ్యకము. వైన పేర్కొనబడిన ఉపసంఘ సూచనల గూర్చి వంబరునెల 21 తేదీ లోగా, కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు వి. జే. పటేలుగారికి జేతనియలు తమ విమర్శనములను పంపవచ్చునని కోరబడినది. ఉపసంఘమువారి నివేదికనుగూర్చి యోచించుటకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ వంబరు మాసాంతములోపల గూడనున్నది. నాగపురము కాంగ్రెసుసభలో సీమార్పులుగూర్చి అంత్యనిర్ధారణ గావించబడును. ఆంధ్రులును, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారును ఈ విషయమై బాగుగ యోచించి తమ యభిప్రాయములను కాంగ్రెసు సభా కార్యదర్శికి సకాలమున దెలుపగోరెడు.

జప్తినుపక్షము—నూతనోద్యమము

వేపా రామేశ్వరముపంతులుగారికి హైకోర్టు జడ్జి పదవి యొసగబడు నను వదంతి నాధారపరచుకొని జప్తి సుపక్షిక యీక్రిందివిధముగ తన యాగ్రహమును దెలిపెను.

“వరములకొరకుగాని, దానములకొరకుగాని ప్రత్యేక సౌకర్యములకొరకుగాని, బ్రాహ్మణేతరులు మోకాళ్లపై నిలచి పార్థింది బ్రతిమాలు జాలరు. తమ హక్కులను గట్టిగ తెలిపెదరు. అనుగ్రహముతో నిమిత్తము లేదు. ప్రస్తుత యూరపీయను అధికారులు లొంగునటుల జేయునదెద్దియో, వారు తమ యనుభవముల మూలమున గ్రహించిరి. మహమ్మదీయులయొక్క మాట, బ్రాహ్మణులయొక్క మాట యేమియు నిమిత్తము యూరపీయను అధికారు లాతురము గనుజటను కారణమెద్దియో, వారికి దెలసివచ్చెను. బ్రాహ్మణేతరులు తమస్థాన మెద్దియో తిరిగి యోచించి, నూతనానుభవము జట్టి, తమవద్దకిని మార్పుకొనుటకు బూనెదరు. ప్రస్తుతోద్యోగపు సంకల్పమును బట్టియే, మే మిటుల దెలుపుటలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి దివరకు గావించిన కనులనేకములలో నిదియొకటి గానుండునో, మేమూ జోరకి భోయియుండము. ఈ యుద్యోగమునకు గాని, మరి యే యితర యుద్యోగమునకు గాని బ్రాహ్మణేతరులు లభించరనుట, మాస్యాభవదు. యూరపీయనులు, బ్రాహ్మణులవలె సమర్థులగు వారనేకులు బ్రాహ్మణేతరులలో గలరు. వారు బ్రాహ్మణేతరులయొక్క కారణముచే బాధ పడుచున్నారు. కాని, బ్రాహ్మణేతరుల భావ్యభ్యుదయము వారి హస్తములందే యున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు వారిలోద్భాటు నాశించుటలేదని స్పష్టమగుచున్నది. వారిసటులనే యుండనిండు. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిలో జోక్య మక్కరలేదు.”

ఇండియాను దెయిలీ న్యూస్ పత్రికకు ఒక విలేఖకుడు వ్రాయుచు, “మద్రాసులో, మహాత్మా గాంధీకి బ్రాహ్మణేతరులనుండియే సహాయ మధికముగ రాగలదు. ప్రభుత్వమువారిపై నాధారపడి లాభములేదని, వీరు గ్రహించుచున్నారు. వీరు, సాంఘిక రాజకీయాభివృద్ధికి జేసేడి ప్రయత్నములు ప్రభుత్వమువారి ప్రోత్సాహము బడయుట లేదు. బ్రాహ్మణుల సులోచనములద్వారా, ప్రభుత్వమువారు పరిపాలనా వ్యవహారములను విశ్రించుచున్నటుల, బ్రాహ్మణేతరులు బహిరంగముగ జెప్పుచున్నారు. అందుచే ప్రభుత్వమువారి తీరు ననే ప్రవర్తించుచో, కొలదికాలములో బ్రాహ్మణేతరులనుండి సహాయ నిరాకరణవాదులు బడులుదేరి, మహాత్మాగాంధీకి తోడ్పడగలరని దెలిపెను. అందువై జప్తిసుపక్షిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది.

“విల్లింగుడను ప్రభువుగారు బ్రాహ్మణేతరులను అతివాదమునకును సహాయ నిరాకరణమునకును తడుముచున్నారు. వారి రాజధానికి వచ్చినపుడు, మద్రాసు రాజభిప్రాయముగ నుండెను. అట్టిదానిని కలవర పూరితముగ వారు విడిచిపెట్టలేమో నని, మాకు భయమగుచున్నది.”

చెన్న రాజధాని తపాలావాండ్ర సభ:— చెన్న రాజధాని తపాలా కనివాండ్ర ప్రభువంద యీ నెల 30, 31 వ తేదీలలో గోవిందప్ప నాయకపీఠిలో నున్న సొందర్ల మహాలలో ఎస్. క్రినివాస అయ్యంగారి ఆధ్వర్యక్రింద జరుగును. ఈ సభకు విశ్వము వారందరూ తపాలాకనివాండ్ర సంఘ కార్యదర్శిగారికి 29 వ తేదీ ముందుగా దింపవలె నని కార్యదర్శియ వ్రాయుచున్నాడు. పోస్టు జవానులకు ప్రతినిధి రుసుము ఒకరూపాయి. పోస్టు డిటగండకు 0-8-0. ఆహ్వాన సంఘములో నుండుజవానులు రు 2 లును పోస్టు డిటగండ ఒక రూపాయియును యవ్వవలెను.

తపాలా ప్రకటన:—విశేష తపాలా సకాలమునకు వచ్చినవో, తేపు ఉడయము 7-30 గంటలకు పురములో జటువాదా చేయవలెను.

దేశీయ మహాజన సభాంగ నిర్మాణము

ఉపసంఘ నివేదికము.

గంధి, కల్కాత్, పటేలు, రంగస్వామిఅయ్యంగారు ప్రభులు కాంగ్రెసుయొక్క యంగనిర్మాణమును గూర్చిన నివేదికను విమర్శకార్యము ప్రకటించిరి. ముఖ్యమైన మాటయొకటి కాంగ్రెసు కుతము వివరమున గానింపబడినది. “క్రమక్రమముగ తరిపాలనమున మార్పులకు” అను మాటల దీనివైది. బ్రిటిషువారితోడి సంబంధమును గూర్చిన భాగము తీసివైది కాని! బదులు “స్వరచయమున స్వాధీనమున కాంతియుతమునగు మార్పులను” అను మాటల జేర్చిరి. ఇప్పటి కాంగ్రెసు కుతము స్వాధీనమున కాంతియుతమునగు పద్ధతులవైక భరతవర్ష వాసులు స్వరాజ్యమును బడయుటయే. కాంగ్రెసున సన్నిహితులవారు కనకాశము కలిగించుటకై జిల్లా కోర్టుచొత్వన ప్రతినిధులసంపుటకు జన సంఖ్యనుజట్టియు, కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యుల సంఖ్యను జట్టి యు పోలిసభ్యులు నొసగవలెననియే తీర్మానించబడినది. అక్షజనులకొక ప్రతినిధిచొత్వన 8000 ప్రతినిధులుండురు. జిల్లాలలోచేరిని ప్రధాన సకరములకు ప్రత్యేకపోలిసభ్యులు నొసగబడును. ప్రతినిధుల డినుము 10 రూపాయలండి 20 రూపాయలవరకు వచ్చింపబడినది. రాష్ట్రములు భావల ననుసరించి విభజింపబడినది. స్వదేశీసంస్థానములను కాంగ్రెసు ఆయా రాజధానులలో జేర్చుకొనెను.

కాంగ్రెసు సంఘము—చానిపోలిసభ్యము.

1. సంయుక్త రాష్ట్రములు 15 గురు సభ్యులు, 2. కంక జేతని 14, 3. పంబాలు 10, 4. మద్రాస్ 10, 5. బీహారు 8, 6. ఆంధ్రరాష్ట్రము 7, 7. మహారాష్ట్రము 6, 8. గుజరాతు 6, 9. కర్నాటకము 5, 10. సింధుదేశము 4, 11. ఉత్తరీ 8, 12. మధ్యరాష్ట్రములు 4, 13. బీహారు 4, 14 ఒకప్పు తెలియదు. 15 ఒకప్పు తెలియదు.

విషయ : కర్ణాటకసభకు తీసివైది అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమున 100 గు రెక్కుకొనబడిన సభ్యులును, కాంగ్రెసు నునకు పూర్వ మధ్యయుగ నున్నయట్టి నాయకులు గౌరవ సభ్యులును, ముగ్గురు కార్యదర్శియ సంఘముగ చేరియుండు నట్లేర్పాటు గానింతి. ఎన్నికలు 15 వ డిసెంబరులోపల జరుగవలెను.

కార్యనిర్వాహకసంఘమున సభ్యులును, కార్యదర్శియను, 7 గురు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులును నుండురు. 15 గురు సభ్యులు కోరిన అఖిలభారత సంఘము నమానేకము కావలెను.

అఖిలభారత సంఘ సభ్యులే కాంగ్రెసు సమావేశమవుడు విషయనిర్ధారణసంఘ మగుదును. విషయ నిర్ధారణ సంఘము కాంగ్రెసు సభకు రెండు రోజులు ముందుగనే జరుగును. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులే విషయనిర్ధారణ సంఘమున కధ్యక్షులుగ నుండురు. కార్యదర్శియ విషయనిర్ణయనపుయెడు తీర్మానములను కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రవేశపెట్టెదరు. ఇటు నామొదింపబడినతీర్మానములనే కాంగ్రెసుసభయెడును నుండురు. కాంగ్రెసు సభ జరుగుచున్నప్పు డవసరమగుచుము విషయనిర్ధారణ సంఘసభ జరుగును. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు 15 నిమిషములకును అధ్యక్షుడు 45 నిమిషములకన్ను నెక్కువ యంతవ్యసించబడును. ఇతరుల యవస్థాసముల యచ్చుకాపీలు సభ్యులకునుండుగా తంపిపెట్టవలెను. కాంగ్రెసున వోట్లు దీసికొన పద్ధతినగూర్చి మార్పులు ములేదు. ప్రతినిధులకున కచ్చుదచ్చులో నగును బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమునకుంపుట తీర్మాను జేసిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము హిందుస్థానీ భాషలోగాని మరి యితర భాషలలోగాని జరిగించవలెను. ఈరీతిగము వైది విమర్శనములపై ప్రస్తుతము బొంబయిలోను, ఇతర సమయముల బంబాదగరమున బాన్సలలోను నుండు కాంగ్రెసుకు కార్యదర్శులగు వి. జే. పటేలుగారికి 21 వ నవంబరు తేదీలో కల వంతలెను. నివేదికమును కడపారి విచారించుటకు నకుండు నెలభయలోగా అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ జరుగును. తరువార నివేదికమును నాగపూర్ కాంగ్రెసువారియంగీకరణార్థము నమర్చింపబడును.

మొయిలు స్త్రీమర్ద:—ఈ నెల రెండవతేదీన బొంబాయి నుండి బయలుదేరిన మొయిలుస్త్రీమర్ద 19 వ తేదీన మద్రాస్ లోన చేరిన.

కరుణాంతర నిజీకనతి బాగుగ కలగజేయుటకై ఒక
 లక్షరూపాయలను క్రభుక్వమువారు గ్రాంటు చేయవలె నను
 తీర్మానము చేర్చుటచేసెను. అప్పుడు ఆచార్యులుగారులేచి,
 (కాత్తలొకలుబోర్డు) బిల్లువలన పక్షుల చేయవచ్చు ననియు,
 క్రభుక్వము వలనయారు గ్రాంటుల నివ్వకాల దనియు, ఒకతా
 లూకాబోర్డు నీటికనతికిని, మరయొకబోర్డు ఉద్యానవనములకు
 ను క్రభుక్వవహాయము వపేయించుచుండు ననియు చెప్పిరి. ఈ
 లోపుగ ఉద్యానవనములకును, నీటికనతికినితారకవ్యునున్నదని
 చెప్పి నవలించుకొనిరి. తరుబోర్డు బోధనదానిని గూర్చి క్రభుక్వ
 మువారు రాజాజించినచున్న ననియు ఏవ్యయమునకు సాయము
 చేయవచ్చునో ఏవ్యయమునకు సానుముచేయగూడదో క్రభు
 క్వమువారు గ్రహించకగలరనిగంగరాజు గారు చెప్పిరి. ఆచార్య
 లవారు వ్యయంబహాయము శ్రేష్ఠ మని చెప్పిరి. ఉద్యోగము
 లను పెంచుటకును, ఉద్యోగులకు జానీతీకములు నిచ్చుట
 కును క్రభుక్వమునకు ద్రవ్యముండగా ఆనక్కొకమైన వకులకు
 ద్రవ్యమును వినియోగించుటకు విలసితమ కాబోలునని రాష్ట్ర
 లింగముగారు క్రక్షించిరి. ఆచార్యులవారికి ఈక్రక్ష నచ్చినది
 గాదు. అరగంటలోపుగ ఒక తాలూకాబోర్డు నభిలో నీ వి
 వయములను చర్చించ బూతుకొననివారు క్రభుక్వతర మిచ్చిరి.
 ఇంగ్లీషు తెలియని క్రభుక్వలకు గూడ ఆచార్యులవారి క్రభుక్వ
 రములు ఆక్రమ్యమును కలిగించినది. (ఒక విలేఖకుడు)

డి. ఆర్. జనార్దనరావు పంతులు, జూనియర్, కుమారుడు ఆదిరా

విదేశ తంతివారలు

(రైతుల వజ్రస్థితి)

బర్లందు దుస్థితి

దర్జను సైనికులపై దాడి.

బందన, అక్టోబరు 22:— దర్జనుకుందలి సైనికులపై అల్లరిదాడులు వాడి దండెత్తిన మాట సేవకును దృఢపరచలేదు. వారు పోలీసులతో సేదించి యుటకు మొదట నుద్దేశించినట్లున్నది. అవసరము వచ్చినచేత ప్రజలను నులకొందుటకు తగిన ఏర్పాటులను జేయుట కధికారులు నిశ్చయించుకొని యున్నారని భావము. నభయం దెంతటిోకే యెవరిట్లు ప్రజలపై వెళ్లెనను.

బర్లందు దుస్థితి మిక్కిలి కష్టమే నుచున్నది.

బందన, అక్టోబరు 22:— మిక్కిలి దుస్థితియందు అక్టోబరు 9 వ తేదీన కొంతమంది ప్రజలు దాడిచేసి పోలీసులతో పోరాడి చంపుట ను గూర్చి విచారణ జేసినది. 50 గురు పురుషులతో కలసి పోలీసులను బర్లందు పోలీసు జవానులను చంపిరియు, ప్రాంతీకములు బాపయోగించుట దీనియందు, వారంతయు పోలీసులను సామగ్రిలను దోచుకొని పోయినదియు విచారణలకు లెచినను.

ఎమరు రిపోర్టు

బందన, అక్టోబరు 23:— సర్ జే. రీసెంట్ ప్రత్యక్షమిచ్చినా కాదునను సరిలోకినదిగా రిపోర్టుచేసిరి. ఎమరు రిపోర్టువలన దిక్షాభిమానములను గూర్చి మాంపేగుగా భావించుచున్నాము. ఎంతవరకు సామాన్యజనులకును యావచ్చునాధికారములను, ఇంటియందును అధికారులు సామాన్యజనాధికారమును సంబంధించి చెల్లరనూచుట నిశ్చయించున మాంపేగు గారి వాదనలపై తమ కవనములు బడినపుడెల్లవాటి కాచరణతో వెల్లుచున్నాను. ఇకముందు గూడ సత్తే జేయుదురు. భారత సైన్యము; మేనవాటయూ యుద్ధోగములు.

ట్రాన్సుపోర్టు పనిచారీ తీర్మానము.

బందన, అక్టోబరు 21:— గేడు సమావేశమైన ట్రాన్సుపోర్టు పనిచారల సభ ముగిసినదియు, సభాసభ్యులచే వియమ్యుగా రాక ప్రకటన సంప్రదించుట లెల్లయలరచిరి. 24 గంటలలోగా ప్రభుత్వమువారికిని, గనులపనివారికిని ఏమియో సమాధానము ఇరుగవండునెడల ఒక పక్షమున అన్నితరగతుల వార్తలను, ఇంకొక పక్షమున ప్రభుత్వము వారికిని వారి సమావేశము చేయ నెంచుచో గొప్ప పోరాటము జరుగును.

తుర్కి-మూలనమంత్రివర్గము

కన్స్టాంటినోపిలు, అక్టోబరు 22:— క్రొత్తమంత్రివర్గము ఏర్పడినది. టూర్కీకి వామగారు ప్రధానమంత్రిగా నున్నారు. మున్నాజు ఇక్బల్పాదా డేయియూత్రిగ నున్నారు. జియూ సేనాని యధ్యమంత్రిగ నున్నారు. సేనానీగారు విజేయ మంత్రిగ నున్నారు.

మ్యూర్సీ పెంకినాడు మొయిత్ ఇస్లాముగ నున్నారు.

దర్జనులో అల్లరి.

బందన, అక్టోబరు 21:— నేటి యందుము గుండ్లు భయంకరముగా కాలుకునుట్టి మూడుగా అల్లరిదాడులు గల రు మొండువారి ఆముఖానాడులో ప్రవేశించిన సంగతి వాస్తవమైనట్లున్నది. అల్లరిదాడులు చాల తుపాకులను మందు గుండు సామగ్రిని పట్టుకొని పోయినందు, అల్లరిదాడుల సమయమున పట్టుకొని గ్రామీణుల నచ్చుటచు పోలీసువారిపై దివియోగించుటవలన ప్రజలను చచ్చును విశేషముగ నుండె ననియు రిపోర్టులు వచ్చినవి.

నాల్గేమంత్రివర్గము రాజీనామా

ప్రభువాడు, అక్టోబరు 22:— బాంటింగుమంత్రివర్గము వారు రాజీనామా నిచ్చి.

రెయిలుపనివారి కార్యనిర్వాహక సభ.

బందన, అక్టోబరు 22:— రెయిలుపనివారి కార్యనిర్వాహక సభకు పాల్గొని సమావేశమయిన తేదీ రోజున 4 గంటలకు తిమ్మి కలసికొనవలసిన దని జోరి. రెయిల్వేపనివారి యాహ్వానము గూర్చి సామాన్యజనులకు అన్నిటిని గూర్చియు తర్కించుటకు వారు బందనన కాహ్వానింతులని.

కార్మికులు; ప్రభుత్వమువారు.

సమాధానప్రయత్నములు వ్యర్థములగుట.

బందన, అక్టోబరు 21:— కార్మిక నాయకులు ప్రభుత్వమువారికిని గనులపనివారికిని ఎట్లయిన సమాధానమును దురుప్రయోగించి విశేషముగా ప్రయత్నించుచున్నాడు. అయినను నిన్నటిరోజున సమాధానమును దురుప్రయోగించుచు లేకపోయెను. ప్రభుత్వము వారు సమావేశమై చాలావిచారణలు చేసిరి. రెయిల్వేపనివారిలో కొందరి సంగతియు, ట్రాన్సుపోర్టు పనివారిలో కొందరి సంగతియు సేమయి నిర్ణయము జానపట్టి కిది స్థితి చాల విషమముగా నున్నట్లు అందఱును భావించుచు న్నారు. సెలెక్షన్లకు సమాధానము దురుప్రయోగించు గనులయొద్ద పని చేయుచున్న వారినిదటిని వెంటనే నిలిపివేయుట యందు లేవదీరోజున సామగ్రిలను దోచుకొని పోయిరి. సమైక్యము సమయమున గనులను తమ పాక్షికము చేసి కొని పరిశ్రమ రాగిపోవడం చేయుటకు గనుల పనివారు రెయిలు పనివారితోడను, ట్రాన్సుపోర్టు పనివారితోడను కలసి ననిచేయుచు లేదో అసంగతినగునని చర్చించుచు కొద్దు పనివారు తమ స్వంతిమయమును గూర్చి యేమిచేయవలయునో ఇంక సేమయిన నిర్ణయించుటల పోయి. కన్స్టేబులమును నిర్ణయించుటల వారికి అంతరంగములు అందఱులను. ముల్తిపర్తియందు ప్రవేశము కల్పించుకొనిరి. సమైక్యము తప్పి పోవచ్చునని అందువలన కొంత ఆక గలుగుచున్నది. గనుల పనివారి సేవకులపై సమాధానము మొనరించునెడల ఆ సంగతిని తెలుపుచు గనుల పనివారి కార్యదర్శి, బోర్డింగు రాక ప్రకటన నంపిరి. పీటునుంటి యెక్కువ బొగ్గును (ప్రభుత్వము సమయే గనులపని వారియుద్దేశ మను సంగతినీ ప్రభుత్వము వారు బాగుగ విశ్వసించుచున్నది వారు మొనరి తెలియబరచెదరు. తీరములను రెండుపిల్లింగుల చొప్పున మార్చింత వలయు నను జోరికెట్టియధ్యంతరము చెప్పక వెంటనే యాగి కరింపవలయును. ఎంతబొగ్గును ప్రభుత్వమునో అసంగతిన నిర్ణయించుట రాక కమిటీ సేర్పరువలయును. బొగ్గు ప్రభుత్వములో యజమానులతో మాటు తమవగూడ కొంతవిధికారము నిచ్చునెడలను, పరిశ్రమలసంగతి బాగుగ తెలిసినవారిని నియమించుటయందుగూడ తగిన అధికార మిచ్చునెడలను, తక్కిన జోతులను నిర్ణయించుటయందు గూడ కొంత అధికారము నిచ్చునెడల వీలయినంత ఎక్కువబొగ్గును ప్రభుత్వము తొలుత ప్రాచీనదేదనియు గనులపనివారి రాక ప్రకటన నంపిరి.

సమైక్యము నిలి.

లాండు బార్డి గారి ఉపన్యాసము.

బందన, అక్టోబరు 21:— నేటిరాత్రి కావనసభ చాలింతవరకు సమయమున లాండు బార్డి గారు సమైక్యము స్థితినిగూర్చి చాల మాఖ్యుతుకు ఉపన్యాసము నిచ్చి. గనుల పనివారి సేవీకులతో గత రెండుదినముల నుండియు మాములుగ చర్చించుచున్నది. గనుల యజమానులను, పనివారిని సమావేశము కాగోరుట కేది తగిన సమయమో కనుగొనుటకు చర్చించుచు వచ్చెను. నేటిసామంతమున చర్చించుటకు చాల అవకాశముగా మారుచుండు సమయము రెయిలు పనివారి తీర్మానము తెలిసి ఉభయపక్షముల విమదము కలిగెను. ఇది చాల అసందర్భ ప్రకటనము. ఇట్టి అసంగత ప్రకటనలకు కెవరును నమ్మలేకపోయెను. ఈతీర్మాన మెట్లని ఏవిధమునను సమాధాన మొనరింప లేదను మాట నిశ్చయము. అదియట్లుండ ఇప్పటి కష్టములనుగాక నిది మరికొన్ని కష్టములను తెచ్చివెట్టింది. అయినను రానుబారములు మాత్రమింకను ముగియలేదు. అది మరలయారంభమగు నని వాయాళ సంగతినందర్భము బాగుగ తెలియని సంఘము అనవసరముగా లేనిపోని ప్రవేశమును గలిగించుకొనక రానుబారములను జరపుకొను భార మంతటిని గనులపనివారి కేదిదేవివెట్టునెడల సంతయు నెమ్మదిగ నుండెడిది.

ప్రతిగంటయు సచితముగా వ్యయన దనుసంగతిన తెలిసి కొనవలసినది భావము గారు లాండు బార్డి గారికి చెప్పిరి. రెయిల్వేపనివారి తీర్మానము వారు చాల విచారణలకు కలిగించుచున్నది. అయినను మర తీర్మానము చేయుమాత్రమున గనులపనివారు రానుబారములను జరుపకూడదని నెక్కడనున్నది? రానుబారము వాగిపోవుట కెంత జవాబుదాము? నా పక్షమునకు వందలయెన్నడు వీ విధమునలైనను సమాధానము దురుప్రయోగించునని యే సేమ మారుచున్నాను. ప్రధానమంత్రిగారు అనుకూలముగా చెప్పిన పలుకులు చాల

బాగుగ నున్నది. రెయిలుపనివారి తీర్మానము రానుబారముల వాటంక పనవండుగాక యని జోరెనను.

సమైక్యమును మరికొన్ని దినములు నిలుపుటకు భావము గారు తమ యావచ్చుకేది దివియోగించినను గూడ రెయిల్వే పనివారి తీర్మానము చాల ఎక్కువమందివలన అంగీకృతమైనదని నమ్ముటకు కారణము గలదు.

రెయిలుపనివారి సమైక్యము

బందన, అక్టోబరు 21:— భావము గారిట్లు చెప్పిరి. ఆదివారమునాడు రాత్రి 12 గంటల సమయమున సమైక్యము టకు రెయిలుపనివారు నిశ్చయించిరి. అక్టోబరు 23 వ తేదీ జోగా ప్రభుత్వమువారికిని గనుల పనివారికిని రానుబారము లారంభించుననే తప్ప సమైక్యము తప్పవని. వారు తీర్మానించిరి.

కార్మికుల "అల్లి మేటము"

రానుబారము లింకను జరుగుచుండును.

బందన, అక్టోబరు 22:— రెయిలు పనివారు ట్రాన్సు పోర్టు పనివారు ను సమైక్యము చేద ముని తెదరించుచున్నను ముల్తిపర్తియందువారిని గనులపనివారిని రానుబారములను ముల్తిపర్తియందున్నది విలియుముగాక సమైక్యము ప్రకటించువలన స్థితి మరింత విషమముగా మారుచున్నది. ఒక్క ట్రాన్సుపోర్టు పనివారుమాత్రమేగాక అన్ని కర్మికుల లాని అన్నితరగతుల పనివారును సమైక్యమై రని యెవరు చెబించుచున్నాడు. నిన్నటివరకు సమావేశమైన ప్రజలు యూనియన్ కాలిగనువా కట్టు భయపెట్టుట కధికార మిచ్చిట్లున్నది. అదియే నిజమగునెడల కార్మికులు ప్రభుత్వమువారికి "అల్లి మేటము" నిచ్చినట్లు భావించవలసి యుండును. కొద్దు కని వారి సమైక్యము నిశ్చయము. చెడలేదనుచు రేమి చెప్పటమను పీటులేదని ప్రకటింపెను. అందువలన తీరములను మార్చింత వలసిన దనియు యూనియన్ ప్రభుత్వముగ జోరుచున్నది. గనిబొగ్గు సప్లయ కొన్ని దినములవరకు చాలతక్కువగ నుండును. కావున అక్టోబరు 23-వ తేదీనుండియు వండి సేకరణకుల కాదును, కర్మాగారములవారును ముల్తిపర్తియందు మొదల సోమవారము కరెకుతనగా 20 గంటలకాలము కర్మాగారములను మూసివేయుటకు తీర్మానించిరి.

సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారి "అల్లి మేటము"

బందన, అక్టోబరు 21:— అధికారపక్షమున సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారు ఆర్మీయవారికి అల్లి మేటము నిచ్చిరి. బోల్షెవిస్టు సైన్యములను వెంటనే ఆర్మీయవారు పంపుటకు ఒత్తికొనవలయునని వారందులో తెలియబరచిరి. ఆ సైన్యములు తిన్న ఆసియానుండును తురుష్కవారియవారులను కలిసికొనవలసియుండెను. ఆర్మీయవారి అందుల వాటంకము చెప్పకమును మొదట వారు తలంచిరి. అందువలన ఆర్మీయవారులకు, బోల్షెవిస్టులకును చాల తీవ్రమగు యుద్ధముజరుగునని తలంపబడెను. ఆర్మీయవారి మిత్రమందలివారి సమాధానము జోరెను. కాని ఇంతవరకే తీర్మానమును జరుగలేదు.

లిథుయానియా యభిప్రాయము.

బందన, అక్టోబరు 22:— విల్నా ఆక్రమణ ముగియవని లిథుయానియా విజేయమంత్రి వారీనిమిలివారికి తెలియబరచెను. వారీనిమిలివారి విషయమున ప్రకటన గల్పించుకొని వెంటనే తీర్పు చెప్పవలయునని గూడ అతడు జోరెను. జర్మానీలోని యధికారులు జెలిగోనిస్కి సేనానిక నిరంతరము ఉత్తాపల నిచ్చుచున్నట్లు దృఢమైన సాక్ష్యము గలదనిగూడ నతడు తెలిపెను.

రాలిస్సు సేనాని.

బందన, అక్టోబరు 21:— రాలిస్సును సేనాని నవంబరు 5 వ తేదీన హిందూజేతమునకు బయలుదేరెను. మేజరు అట్టూలుడు, మేజరు, జి. ఆర్. సి. గేనకు, మేజరు ఎఫ్. ఏ. మెక్కాన్ల సేనాని నవంబరు 5 వ తేదీన సైనికోద్యోగులనుగ నియమించెను.

పోలండు దుష్టాల్ సంగతి.

కర్నూలు, అక్టోబరు 21:— కర్నూలులో సంగతి సరకులను అన్ని రంగములందును సైనికసన్నాహము లాగి పోయినది.

ఏకంకలైన కంపెనీవారు వాణిజ్యమంత్రివర్గమువారు యుద్ధమున, జర్మనులనుండివచ్చిన, కిగోమా, యిపింగుగాయన ఒడలను కొనిరి. అవి లిథుయానియ కంపెనీవారు.

SECRET :D: SECRET

బొంబాయి బ్రాంతి పనివాడ కమ్మె. — హెచ్చుంక
 బడినను మీరు పనిలోనికి రావలయును మిమ్ములను పనిలోనుండి
 తీయు లోగింపితిమి. మీ చెంతకున్న మాసామగ్రులను ఈ నెల
 28 వ తేదీలోగా ముగింపదేసి అట్టోబరు నెలలో మీరు పని
 చేసిన రోజులకు మీరు రావలసిన జీతమును మీరు తీసికొని
 పోదగును. మీరా సామగ్రులకు మాకిచ్చిన యెనివో మీమీద
 క్రిమినలుకేములు చేయబడునని. బ్రాంతికంపెనీ అధికారులు
 తనిఖీచేసిరి. ఉపాల లెంతి కార్యాలయములు పనివాడ
 కమ్మెకట్లు లోగలేదు. చదురు దిపోలు చూడబడియే
 యున్నదిగాని పనివాండు క్రమింపబడు పంపిన వారిలో
 నాలోనించిన పని అన్ని జిపోలవారును కలసి క్రమింపిరి
 గాని పనివాండ్రింకనుగాద నట్లు చుంపతి దని 28 వ తేదీకల
 లెంతివలన తెలియజుప్పది.

ఈ నెల 28 వ తేదీ యదయమన గాల్లో నాకలో భారతరాంధపు లగు నీ దంపతులు బొంబాయి నగరమునకు వచ్చిరి. నమ్మకజ్ఞుడైన వనిజాంధ్రుల వేలకొలదిగ దాతులపద్ద సమావేశ మైరి. దాతులనుకాదు వారివారి యూని యకుల కతాకములతో బాగుగా నుంకరించిరి. దంపతులు నొకనండి దిగ గానే వని జాంధ్రుల దంపతులను తున్నమా లాలంకృతులగా విండిరి. వీర్యులు వారిని యూరేగియను మైదానమునకు మెటారుబండిలో తోడ్కొని పోయిరి. యూరేగింపు విజ్ఞోరియా టెర్రిననున పేరిన తోడనే కొంతగలభా జరిగినది. నమ్మకజ్ఞు జాంధ్రు రాళ్ళకు రుద్దిరి. పెంటనే ట్రామబండ్లను పదుతు వారు కి బండ్లలో నున్నవారును దిగి పోయిరి. వారిలో కొందరికి కొద్దిగా దెబ్బలు కలిగినవి. కాని అయిదురి పెంటనే అదిగి పోయినది. మైదానము యొద్ద సమావేశమయిన ప్రజలు దంపతులను చూడగనే మార్గధ్యనులు గాంచిరి. కల్లులుగారు స్వల్పముగ ముచ్చటించిరి. నేను కార్మిక కర్షత్రవీధిగా వచ్చిరి. కార్మిక కర్షణవారు పాపధూతిని కలిగియున్నారు. నేను మిమ్ములను చూడవలెనని దీర్ఘ కాలమునుండి కోరుచుంటిని. నేటికి నఫలమైనది. మీరు నగ్రప్రముగ మెలంగినచో జిజ్ఞాసులగుచునని కల్లులుగారు నుడిచిరి. వీర్యులు వారిని తాజిరుమలు పోటెలుకు తోడ్కొని వెళ్లిరి. వారిలో ట్రాబండ్లు కనుబడినపు డెల్ల నమ్మకజ్ఞునవారు రాళ్ళకు విసరకునే యుండిరి కొందరికి దెబ్బలు కలిగినవి. ఒక ట్రాబండి కలిలవైనది. అంతట వావీధులలో ట్రాబండ్లకు నిలిపివేసిరి. కొండెత్తులు, డ్రైవరులు, వరాను కావలిధులు మున్నగు వారిని మొత్తము కిరుంచి వైద్యకాలనం చేసిరి. కాని వారిలో నొక్కవరానుకు మాత్రమే వైద్యకాలలో పడకయిచ్చిరి. రక్తక్రవవారి గాయములు బలమైనవి కావు గాన చికిత్సచేసి పంపివేసిరి.

గర్వ తామస్ హేలండు గారి యజ్ఞశాస్త్రము.
గర్వ తామస్ హేలండ్ గారి వైశధికారియైనటు నువ్వవు
సింహులు నానాకాతుల సంఘముయొక్క యజ్ఞ సభాసభి
ని పిండ్లకును గానింపబడిన కార్మికసభా సంగీకరింప
డిన వర్తకుల కొన్ని రైల్వేకంపెనీలకు గమనింప దగుననియు,
వారమానకు 60 గంటలకు యుండవచ్చు ననియు, స్త్రీలకు
పనివాండ్రు రాత్రిల్లు తనిజేయనియు గూడదనియు, వర్షాం
కు వర్షముల తొప్పు గుండు పనివాండ్రు పనిజేయరాదద
ని యొక చట్ట రీతి ను వ ద ను యొ క నిర్ణ
చనము మార్చి 10 గురి క స్పష్ట నె తు క్క వ మం డి
తునవాండ్రు తనిజొనయుగొను సంస్థాపనలన్నిటికిని వర్తింప
జేయవలెననియు, వాపిండ్లకు సభాధారి నూచనల సంగీకరింప
నెంచినచో 1921న జూలై తొప్పు కొన్ని వర్తకులను, 1922
న నవంబరు తొప్పు కొన్ని వర్తకులను సంగీకరింపవలెననియు,
రాజకీయ నియమముల పనిజేయు నానుటలకు కార్మిక సం
ఘములకు నానుటలకు గూడదనియినదియు, కార్మికులకు
ను యజమానులకును నయాసపూరితినీకృతుల కల కార్మిక సంఘ
ము లేర్పడిన సమ్మేళ ట్లంత యొందగవనియు, తనివాండ్రు
తొని యజమానులను తొలగింపవలెననియు, తనివాండ్రు అ
పానులు జరిగినకడల నీజేతమాన సప్తపంచన మిచ్చుటకు
వినిందదనియు, వై నూచనలకు తగిన రీతి నువయోగించుగొ
డనియు నువనసంజి.

సంస్థానాధిపతుల సంఘము:—కన్నాట్ ప్రభువుగారి
జేతమునకు కచ్చిన పుడు ఢిల్లీ నగరమునందు
చారిత్రిక విఖ్యాతమగు దివానియందుండిరమున
సంస్థానాధిపతుల సంఘమును క్రభువుగారు ప్రారంభింప జేసెద
రు. రావల్ పండితో గొప్పశయనిక ప్రదర్శనము జరుగును.
పైసెట్లలు తోటవిందు. జేసెదరు. ఉత్తరజేతనము పొందు
చున్న తలపురు దొడ్డొగ్గలను విందున కావొనింపెదరు.

లాహోరు యిస్లామియా కళాశాల:— లాహోరులో ఈ సంఘమువారిలో హెచ్చుమంది సహకారనిరాకరణము నామోదించిరిగాని పాఠశాలలను కళాశాలలను బహిష్కరించవలె నను నిబంధనను వారెవ్వరు సంగీకరింపలేదు. అట్టి యిందు మాః సరిబట్టికలారీ, కార్యద్యుచాచరీ మహబుద్దీను గార్లు సహకారినిరాకరణమున కేమియు సంగీకరింపలేదు. వారు లీకుతో సంబంధమును వదలుకొందు మనిరి. లాహోరు యిస్లామియా కళాశాలను గంభీరమునాదితము చేయుటకు అంజుమాను సంఘముగా రొనఁబడిరి. 20 వ తేదీ లో గాదోర తనమువారితో సంబంధమును వదలుకొనవలెనని కళాశాల ఉన్నత పాఠశాలల విద్యార్థులు కార్యనిర్వాహకులకు తెలిపిరి. పాఠశాల విద్యార్థులు 20 వ తేదీనుండియు కళాశాలను వదలి తేసిరి. ఖాల్వాకలశాలవిద్యార్థులు కూడ వీరి సనుసరింప దలపిరి. సిద్గు లీకువారు సహకారినిరాకరణము నామోదించిరి. దేశకాలివులయొంకరము నిమయును ముస్లిములకును.

బలవంతము:— ఈనెల 24 వ తేదీ రాత్రి 10 గం
టలకు కలకత్తా నగరమున దాద్రాసేదవుడు ఈశ్వరబ్రాహ్మణుడు
సొద్ద సోపానాశ్రయిని మోటాబడిగల సెక భద్రామ్మనీ
యగు వడిసాయెను. ఆరన ఆనబాలు తెలిపిరి.

రూపాయలను కరగించు. — రూపాయలను కరగించుటకు యోగవేదా దానికి వారు చాల రూపాయలను యుగేశకుఁడు పుచ్చుచున్నాడు. కడదిన రెండు వారములలోను బొంబాయి నుండి 86 లక్షలును పరిశ్రాంతి రెండు లక్షలును వంపు బడిన.

స్త్రీయరులలో తుక్కలను తీసికొనిపోవుదును:—స్త్రీయరులలో కరుణానుభూతి చేయవారు వెక్కిరించి ఫిర్యాదు చేయటమున నెక్కువయి తమ స్త్రీయరులలో మెలికేదిన్నియు తుక్కలని తీసికొనిపోదురు. పి. జి. కంపెనీవారు మెక్కిరిసను మొక్కడకంపెనీవారికి తెలిసిరి.

క్రృతిశాస్త్ర పండితుల మహాసభ:—కలకత్తా క్రృతిశాస్త్ర పండితుల యేడవ మహాసభ శరీరాజేంద్రనాథముఖర్జీ కె. సి. వి. ఇ గావి యాధిపత్యముక్రింద 1921 జనవరి 31 వ తేదీ మొదలు 5 వ ఫిబ్రవరివరకు జరుగును. 31 వ జనవరి తేదీని బెంగాల్ గవర్నరుగారు సభను ప్రారంభింతురు.

కృత్తకాస్త్ర సమితి. — గత జనవరి నెలలో నాగపూర్ లో ప్రకృతకాస్త్రజ్ఞుల మహాసభ జరిగి త్రిశూలం బడిన రీతిని జలహవాదీలో కృయింపు క్రైస్తవకళాశాల ఉపాధ్యాయులు ఎ.వి. డాక్టరు విక్టోర్ జే.వి. గారును కొందరు విద్యార్థులును కృత్తకాస్త్ర సమితి స్వీకరింపబడిన సందర్భముగా నేర్పడింది.

గవర్నరుగారి వర్తమానము:— ఎన్నోబలమునండి గవర్నరుగారి దంపతులు 22-వ లేదా 23-వ వయసు వార్యులమనఁబడుచున్నది. వారికి పాత్రను దళమునధికారి యగు చాలోగారు కేరళాప్రొవిన్సులో పెక్కి చాలా ప్రాంతముల వారిని పొంగవలెరి. గవర్నరుగారు ఎన్నోబలమున గాఢమున దయార్పణము చాల బ్రాగుచున్నది.

దేవాలయము తగులబడుట. — యిర్నాపులమునా
రాజమండ్రిరహస్యవల్ల నమీరదనము నందు త్రిపున రా రాజము
దేవాలయమునకు 22 వ తేదీన అగ్ని అంటుకొని కొంత భాగము
నూరినా బాలిపోయెను.

కరాణు దినా:—ఇండియాలో కరాణు యుద్ధాన్ని
తెచ్చిన క్రయాణపుచీటిని చూపినగాని మాన్వేల్సులోని కరాణు
యుద్ధాన్ని అక్కరచేతల నచట పిగవీడారని మరలవాచ్చ
కుడుడెని.

నర్ ఆలయమూందంపకులు:— 28 వ తేదీది జాంబా
య నగరమునుండి కర్పల్వాస్తీయరులొ నర్ ఆలయమూందంపకు
లను మా! సర్ విచిఁజింమరిను గారును బయలుదేరిరి. ఏ రాంగ్ల
దేశమునను జరుచు న్నాదు.

మా॥ శర్మగారు:— ఈ నెల 28 వ తేదీన మా॥ శర్మ
గారు నాదవ్యారహణ చేరిరి. ఆనెల నూతనంబుండింగు, ఎక్కి
వ్యక్తిత్వ యింపనితలం వారికి స్వార్థ మొనగిరి. శర్మగారు
గంగానదీ కాటవ పాడువద్కలను నవదుర్భేదనును చూచి
నాదీరాత్రియే బయటకు పూసాన నని.

సేవలను రాజీగారి మరణము. — క్రమమున సేవలను
మహారాజుగారగు జైసూరి గృహము మహారాజువారి పితా
మహియు కీర్తి కేవలము (విశ్వు) జనరము వద్దజుగు అను
దరగారి భర్తకత్తియునగు రాజీ వద్దమోహన రాజ్యుయ్యి
శ్రమిగద అలహాబాదులో మామమో రాజమందిరమున కీర్తి
కేవలరాలెరి.

First Circle

G. E. Division

మొదటి సర్కిలు

జి. ఇ. డివిజన్

Tender Notice.

Name of work :—Improvements to Ainapur drain at 44th mile of Bank Canal G. C. Delta.

1. Notice is hereby given that tenders will be received by the Executive Engineer Godavari Eastern division at his office at Dowleswaram up to 5 P.M. on 31-10-20 for the execution of the several descriptions of work detailed in the Schedule below.

2. Tenders must be on P. W. D. Form K-2, which can be had on application at the Executive Engineer's office or at any of the Sub-divisional offices and must specify a rate for each item of work in the schedule.

3. The drawings and estimate, but not the estimated rates, may be seen on application at the office of the Executive Engineer Godavari Eastern Division Dowleswaram.

4. Tenders not conforming to the above conditions will not receive any consideration.

5. Successful tenderer should deposit Rs. 200 before starting work.

Schedule.

Item No.	Description of work	Units	Amount of work to be done less cost of materials
	Outfall Sluice and Ageduct.		
1	Concrete in Surki Mortar	12.50	
2	Random Rubble in line Mortar	20.00	
3	G. M. Brickarch work in Do.	2.80	
4	Cut stone in lime motar	8.00	
5	Rough stone dry packing	98.00	
6	Gravel backing	9.00	
7	Plastering with cement	20.00	
8	Pointing with cement	83.00	
	Improvements to the Drain Earthwork.		
1	In slushy soil Excavating	3875.00	
2	In hard soil do	3083.00	
3	In sandy soil do	3082.00	
4	Extra lead of 10 yards for do	3875.00	
5	do 20 yards do	6165.00	
6	Extra lift of 2 yds do	3875.00	
7	do 4 yards do	6165.00	
8	Jungle clearance	63 Fur	

Rs. 84,500

N. B.—1. The direct irrigation of 4th and 5th reaches of Bank Canal Godavari central delta, Ainapur channel system and Nimmakayala Kothapally channel system will be closed in 2nd crop season for 1921-22 in order to carry out the earth work for the drain quickly.

2. The earth work for the drain should be started at the lowest end and ends at top.

3. All materials will be supplied by Government and stacked at site of work within 20 yards distance and the tender to be given for labour only. Sheds for materials have already been put up by Government. Sheds required for coolies for excavating earth work are to be provided for by the tenderer.

4. Labour rates include charges for grinding motar and work on Scaffoldings.

5. Baling water, if met within the drain will have to be done by tenderer.

6. Scaffolding materials will be supplied by Government at site of work.

Dowleswaram

dated 12-8-20

Sd. E. E. MARIETTE,

15-8-20

Ex-Engineer G. E. Division.

తెండరు ప్రకటన.

1. యిందుతో ఈ దిగువ నుదహరించిన జాబితా దాఖలా అన్ని విధములైన పనులు చేయుటకుగాను, తెండర్లు గోదావరి యాస్టర్ డివిజన్ యన్టిక్యూటివు యింజనీరు వారివల్ల ధనిశ్చేతనములో వారి ఆఫీసువద్ద 1920 సం॥రం నెల అక్టోబరు 31-వ తారీఖున సాయంకాలము 5 గంటలవరకు పుచ్చుకొనబడును.

2. యన్టిక్యూటివు యింజనీరువారి ఆఫీసులోగాని లేక యే సభ్యు డివిజన్ ఆఫీసులోగాని దరఖాస్తుమీద ఇవ్వబడు పట్టికువచ్చున కె-2 గుర్తుగల ఫారముమీద నుండవలెను. మరియు పయినచెప్పిన జాబితా దాఖలాలో ఉదహరించిన ప్రతిపనికి రేటు యివ్వవలెను.

3. యెన్టి మేటులోపున్న రేటుగాక వివరముగల యెన్టి మేటు లున్నా ప్లానులున్నా గోదావరి యాస్టర్ డివిజన్ యన్టిక్యూటివు యింజనీరు వారి ఆఫీసువద్ద దరఖాస్తుమీద చూపబడును.

4. పై నుదహరించిన షరతులలో యేది లేకపోయినా ఆ తెండరు ఆలోచనలోనికి తేబడదు.

5. మంజూరు అయిన తెండరుదారు రెండువందల రూపాయలు డిపోజిటు పని ప్రారంభించక మునుపు యివ్వవలెను.

మె. డ్యూ లు

సంఖ్య.	పనివివరము.	చేయవలసినపని	చేయవలసినపని ఖరీదు.
	అవుటుఫాల్ స్టూను ఆక్విడక్టు.		
1	సుర్కి మున్నుతో కాక్రేటు పని	12.50	
2	సున్నముతో రాలిపని	20.00	
3	ఇటికతో ఆర్చిపని	2.80	
4	సున్నముతో బాగుగా చెక్కిన రాలిపని	8.00	
5	రాలి పేర్చు	98.00	
6	గ్రానైట్ పని	29.00	
7	సీమెంటుతో ప్లాస్టరింగుపని	20.00	
8	సీమెంటు ధర్చుపని	83.00	
	మురుగుకాల్వకు ఇంప్రూవుమెంటు మట్టిపని.		
1	బురదమట్టిలో త్రవ్వపని	8875.00	
2	గట్టి నేలలో డిట్	3083.00	
3	ఇసుకలో డిట్	3082.00	
4	10 గజములదూరము అదనముగా మోయవలసిన మట్టిపని	3875.00	
5	20 గజములు డిట్	6165.00	
6	2 గజములు అదనముగా ఎత్తున పోయవలసిన మట్టిపని	3875.00	
7	4 గజములు డిట్	6165.00	
8	రుప్పులు, పొదలు మొదలైనవి కొట్టుట	63 ఫర్లంగులు	

మొ. 84,500.

ష.రా.—గోదావరి సెంట్రలు డెల్టా బ్యాంకు కాల్వ 4, 5, 6-వ లలోని సిటిసప్లయియున్నా. అయినాపురం, నిమ్మకాయల కొత్తపల్లి కాల్వలుయున్నా, 1921-22 సం॥రం రెండవసంవత్సరము నిరు ఇవ్వకుండా మూయబడును, అందుచే మురుగుకాల్వ మట్టిపని త్వరలో చేయుటక నిలుకలుగును.

2. మురుగుకాల్వ దిగువనుంచి యెగువకు తవ్వకు రావలెను.

3. అన్ని సామానులు (రాబు, యిటుక, సున్నము మొదలైనవి) గవర్న మెంటువారు, పనిచేయు స్థలమునకు 20 గజముల దూరములో నిలవజేయుదురు. కూలిపనికి మాత్రమే రేట్లు ఇవ్వవలెన సామానులు నిలువయుంచుటకు యిదివరకే గవర్న మెంటువారు కలుచేసిరి. మురుగుకాల్వ తవ్వకూలీల నిమిత్తమే తెండరు పాక వేసుకొనవలెను.

4. సున్నము గానుక ఆడుటకున్నా, శరణాలమీద పనిచేయటకున్నా అయ్యేఖర్చు కలుపుకొని రేట్లు యివ్వవలెను.

5. మురుగుకాల్వ తవ్వకలో నీరుతోడ వలసెనియెడల తెండరు నీరు తోడించుకొనవలెను.

6. పరజాలకు కావలసిన సామానులు గవర్న మెంటువారి వసరమైన చోట సప్లయిచేయుదురు.

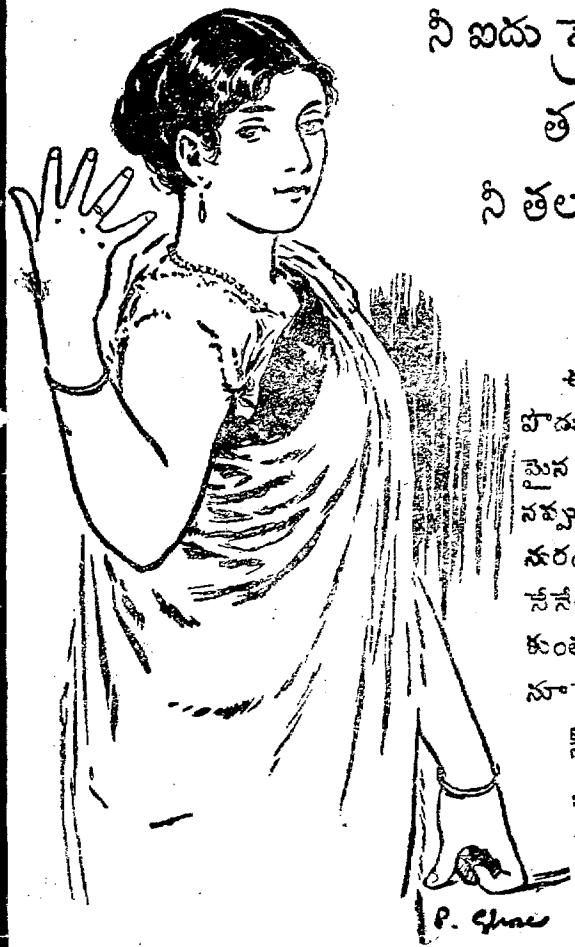
ధనిశ్చేతనము

12-8-20.

(సంత.) ఇ.ఇ. మేరియట్టు.

15-8-20

ఎన్జి-ఎంజినీరు, జి. ఇ. డివిజన్.

నీ ఐదు వేళ్ళను ఒకబుడి కుంతలైను

తలనూ నెమాత్రమే

నీ తలవెండు కలు పెరుగుటకు

ఆవశ్యకమైనవి. (1299)

ఈనూనెను వాడుటచే మీ వెంట్రుకలు తప్పక పొడుగుగాను, మృదువుగాను, పెరుగును. అట్టి అందమైన వెంట్రుకలను నీవు అద్దమునందు చూచుకొని నవ్వును ఎందుకు చాలాకాలము నుండియే జనానురంజకమైనట్టియు శ్రేష్ఠమైనట్టియు ఈ వాసననూనెను నేనేల వాడకపోతివని నీకేతోచును. ఒకసారి నీవు కుంతలైను నూనెను వాడిన మరెవ్వరును ఇతర తలనూనెలను వాడుట కిష్టపడవు.

స్వీట్, లిల్లీ, రోజా, మల్లె, లోటస్, వైయిలెట్, బాకె, మొదలగు వాసనలతో తలనూనెతయారు చేయబడును.

ఇతరముగా తయారుచేయబడిన మేలైన సువాసనగల అత్తరులు

(మావద్ద యీ క్రిందిమాదిరిలు ఎవ్వరు తయారుగా నున్నవి.)

రవ్వ అత్తరులు	లవండర వాటరు పెద్దబుడ్డి	పేర్ వాన్ (వైయిలెట్)
సాఫులర్ "	ఎడుకలూన్ తిన్నబుడ్డి	కన్నీరు
ముఖ్యమైన "	" పెద్దబుడ్డి [పులుగులవి	రోజామిల్క్
ఆప్రాజెర్, కుండకుసుమ అత్తరులు	" స్క్వెయిబుడ్డు పెద్దబుడ్డు (గ్రూ-టా	" పొహుటం
ఇండియన్ రోజా అత్తరులు	కాస్టారెక్ పేర్ ఆయిల్	బోహుల్ పొహుటం
" రెల్లా "	ఆత్తరెక్ (పుష్పశాలసమై) నెం 1	గుసీరిజర్ పొహుటం
దిల్ కుష్ రాయల్ "	ఆత్తరెక్ " నెం 2	రోజా కండపాడి
వైయిలెట్ రాయల్ "	దిల్ కుష్ అత్తరెక్	కార్బూలిక్ కండపాడి
మస్కూలవెండర్, అంబరల వెండర్	పేర్ వాన్ (మల్లెవాసన గలది)	తెంబులైక్
లవండర వాటరు తిన్నబుడ్డి	" (రోజావాసన గలది)	టాయిలెట్ పాడరు

గౌరవముగల ఏజెంట్లు అన్ని బాగాలలో కావలయును.

H. BOSE, Perfumer, 61/3 Bowbazar, CALCUTTA.

దంత చూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణము పండ్లతోలోపలను వలన గట్టిపడును. అనుభవమునది రక్తము కారకుండును. అమృతాంజనంబిహార, తంబుకెట్టిసిధి, మదరాసు

తామర తైలము

డబ్బా 1-కి 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు వేయి.

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచుమందు రాజారాజుగల బొమ్మను చూచికోసుటమంచిది. అమృతాంజనము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పువట్టినీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని, మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పువట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని వగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

మదరాసు

1389

(పై వాణిజ్యముగ గోరునప్పును ఈచిత్రక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

డి.బి.సి. నవల

నీలాంబరి

నీలాంబరి రాగము కాదు. నీలాంబరిపుష్పము కాదు. నీలాంబరి యన్న భారతదేశపు స్వగర్భితమగు చక్కని నవల. నీలాంబరి నీలిదాంధ్రరాగపుష్పమున నీర్జితమై పడి యున్న యామె నీలాంబరి కాక కుభాంబరి యగునా? అనియే శంకనాము! ఒక సంవత్సరమునై వెన్నియో సంవత్సరములు! ఒకవర ఇయ్యనై వెన్నియోవరణములు! ఒకవిశోధనమునై వెన్నియో విశోధనములు! ఒకద్రష్టానై వెన్నియో ద్రష్టానము! చూడు! ఇక్కివలులతో, నీలాంబరి త్వరలో వెలువడును! 280 పుటలు. పంచాక్షరీల రూ 1-0-0, ఇతరుల రూ 1-2-0.

అద్దేవల్లి లక్ష్మణస్వామి.

అధ్యక్షుడు

అంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము, రాజుగుడి.

బెన్రెడిక్ నరసింహుని వా. పి. డి.

సావంతుని వనావధి సారసపరిల్లా

అమృతపుష్ప పుష్పములను జనము కాద్యములతో పోలుచుకొని చూచు. తన పుష్పములను, గంధములను, పుండ్లను, ప్రాతవిశేషములను అన్ని సమయమున గలదు వెన్నియోగమున పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తి వంతమైన రక్తపుష్పకారిక

కనావధిసారసపరిల్లా గురించి మిక్కిలి నిశ్చయమును, సహజమైనను, మధ్యమశక్తివన అన్ని విధములై 4 దోషములను పోగొట్టును. కేరళమునందలి సావంతునివనములను, మలబార్దేశమున కాద్యములను పోగొట్టును పోగొట్టి రక్తపుష్పము కుక్కవరును. కేరళాస్థానమున గలగజేయును. 15 రోజుల కర మందులకు 4 రోజుల జుట్టిలో అమృతమును

ప్రాప్తియు:— పి. డి. సావంత్,

గజక, సననవాడీ, నెం 2, బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Benarwadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

మలయచందనము

గనేరియా

అను సెగరోగమునకు మహారము. పథ్యములేదు. పిచికారితో పనిలేదు. ఎటువు, తెలుపు, పచ్చ, అను మాదు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. స్త్రీలకును వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోపధము.

డబ్బీ 1-కి వెల 2-4-0.

- 2 విశేషనటి (మూత్ర కొక విశేషనమగును) సీసా 0-8-0
- 3 అమృతగుటికలు (100 తాంబూల మాత్రలు) 0-4-0
- 4 నాగరంధము (అశీర్విక రేహ్యము) డబ్బా 2-0-0
- 5 బడబానల నటి (కడుపునొప్పికి, కడుపుబ్బరమునకు) 0-8-0

పంచాంగము వెల 1 కి 2 అణాలు.

ద్యుతి సంకల్పన పంచాంగము. శ్రీసాదవారిది అనేక ధర్మకాస్త్ర విషయములు కలవు. 4-కి తక్కువ పంపము.

గంధర్వభార్యసీ, రాయవరం, (గోదావరి)

నవలలు

నవలలు

మిథునానరాగము	0 12 0
కృత్తికానరాగము	0 12 0
" కార్తిక	1 0 0
రామదేవ విజయము (నాటకము)	0 6 0
సాహితీక రాజపుత్రము (,,)	0 6 0
కృంఖల (విమర్శగ్రంథము)	0 6 0

ప్రబుధాంధ్ర

అంధ్ర గీర్వాణ పక్ష పత్రిక. జూలైనుండి ప్రకటింపబడుచున్నది. వ్యాసములు తెలుగునందును, సంస్కృతమునందును గలవు. చందా రూ. 2-0-0.

శ్రీవాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు,

ఎడిటరు, ప్రబుధాంధ్ర, రాయవరము, గోదావరి జిల్లా.

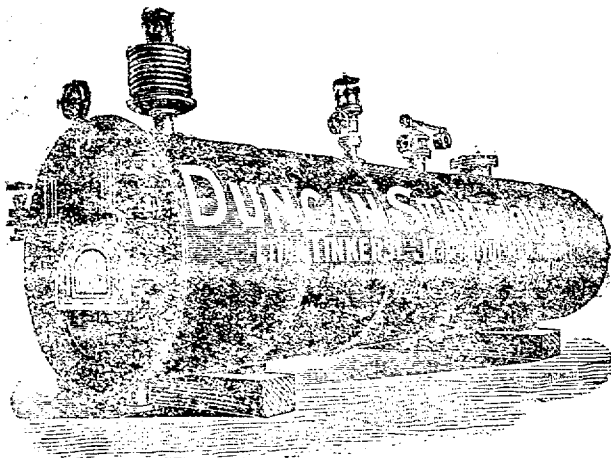
కల్పకొముది:—ఇటీవలి వివాదగల అన్ని తెలుగు నిఘంటువు. ప్రతి 1-కి రూ. 10. తపాలాఖర్చు వేయి

అంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, తెన్నళు.

DUNCAN STRATTON & Co.

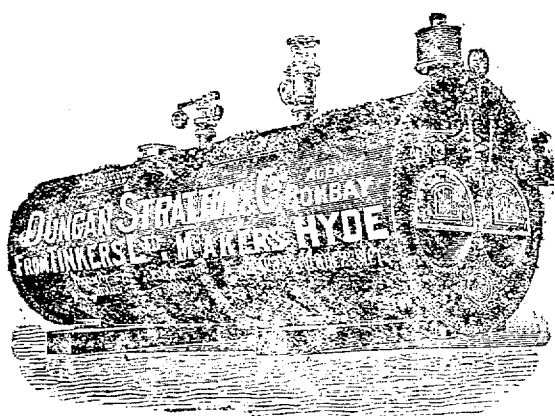
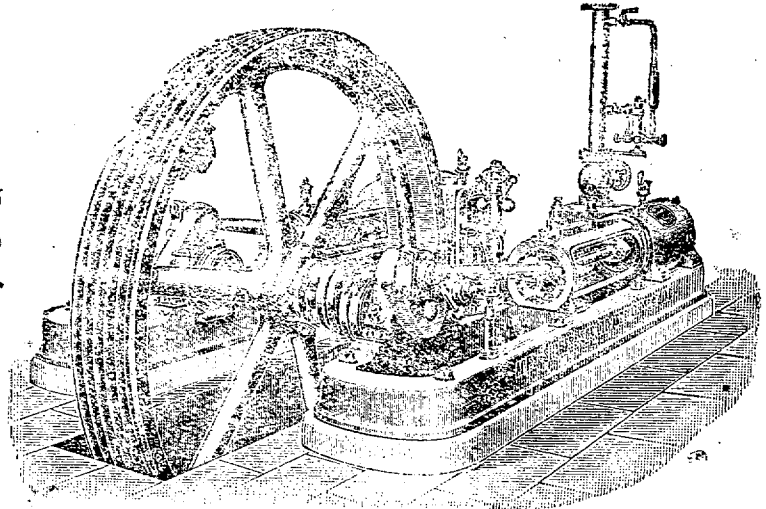
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

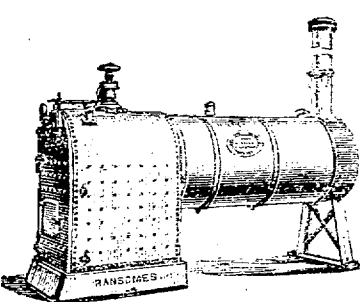
హైకానుస్టిక్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 2 1/2 అడుగుల వరకు
మొదలు 10 అడుగుల వరకు
4 అడుగుల వరకు 6 అడుగుల వరకు
వరకు లభింపజేయు.
స్టీల్ ప్లేట్ల ప్రెషరు
80 పౌండుల మొదలు
160 పౌండుల వరకు ఉండవచ్చు.

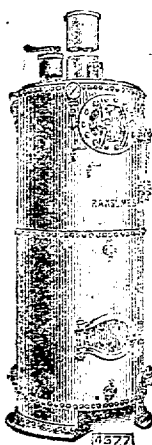

హైకానుస్టిక్ కార్బన్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అడుగుల మొదలు 32 అడుగుల వరకు ఉండవచ్చు.

పొడవు 6 అడుగుల మొదలు 10 అడుగుల వరకు ఉండవచ్చు.
మొదలు 10 అడుగుల వరకు 250 పౌండుల వరకు ఉండవచ్చు.
స్టీల్ ప్లేట్ల ప్రెషరు 80 పౌండుల వరకు ఉండవచ్చు.

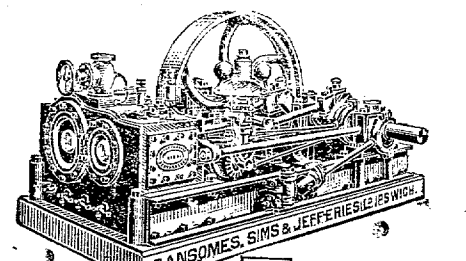
లోకో మొటియూటర్ బాయిలర్లు.
స్టీల్ ప్లేట్ల ప్రెషరు 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల వరకు ఉండవచ్చు.

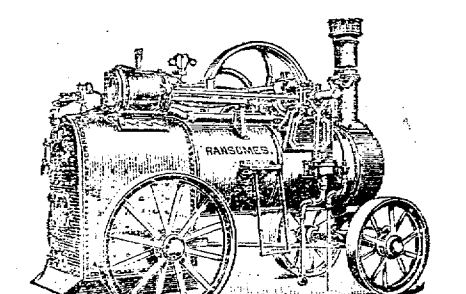
స్టీల్ ప్లేట్ల ప్రెషరు 80 పౌండుల వరకు ఉండవచ్చు.
మొదలు 100 పౌండుల వరకు ఉండవచ్చు.

ఈ క్రింద తెలుగునాటికి వచ్చిన
సమయి చేరిన దుమారు.
మాది జిప్సొమ్ మెషిన్, 1/2 అడుగుల
మాది ప్రెష్యూర్ మెషిన్
మాది స్పిన్డల్ మెషిన్
మాది వీలింగ్ మెషిన్
అన్నియుల ప్రెషరు ఎంజిన్లు
అన్నియుల ప్రెషరు బాయిలర్లు
లోకో స్టర్ మెషిన్లు మొదల
మాది మెషిన్లు మొదల
మ.య.వ.వ.వ.వ. వ.వ.వ.వ. ప్రామాణిక
కట్టు బియ్యమునకు మెషిన్ కాట్టి
అన్నియుల మెషిన్లు మెషిన్లు
కాగళ్లు, కట్టునాళ నంబులైన కోరనాట్లు
కిరకన్ మానె కులకు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగ్ (ప్లాన్) కోరనాట్లు
లేకులు వచ్చు సాపు కోరనాట్లు
స్టీల్ ప్లాస్టింగ్, కట్టింగ్, వేడెట్టు
రట్ వర్క్ అండ్ కాస్ట్ వర్క్ పుట్టిం.
వగయరా అన్ని రకముల సామానులు.

సెట్ బై సెట్ కాంపౌండు
మోండ్లూస్టాన్ ఎ.జి.నలు.
(గ్రాన్డ్ సాపు మొండ్లూస్టాన్ ఎ.జి.నలు.)
ఇందులో సింగిల్ కిలింగ్ ఎంజిన్లు మొదల వచ్చు.

హైకానుస్టిక్ కాంపౌండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సింగిల్లుగలవి.
స్టీమ్ ప్రెషరు 120 పౌండుల వరకు.
కాంపౌండు— హై, లో ప్రెషర్ కిలింగ్.
స్టీమ్ ప్రెషరు 150 పౌండుల వరకు.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్స్ ఇంపోర్టింగ్ కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేవల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.
దగ్గు, తైలము, కడిశము, రొమ్ముపడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని డబ్బితో నమోదయి 0—10—0; డబ్బా 1.5 రూ 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు నెల.
అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

